

1.-9. července 2023

KČT Hořec a TOM Kamarádi Pacov

Letos... Liptov 2023

Sobota 1. 7. 2023

Rok se s rokem sešel a my se opět scházíme na Starodvorské a těšíme se na bezva společný týden. Letos nás čeká poněkud jiný způsob přepravy. Vzhledem k nižšímu počtu dovolenkářů a ceně autobusové dopravy jsme nepřizvali Mirečka a dopravu si zajišťujeme sami dvěma 9místnými vozy – turistickým Zajdou a půjčenou károu, kterou jsme hned na začátku pojmenovali podle její zelené barvy na Žabáka. Vozový park pak doplňují P + H Štolbovi a jejich Monty, kterým jedou i O+J Vlkovi. V Zajdovi se vezou M +I + V Hřebíkovi, R + L Schreibrovi, J. Seidlová a L. Lomská. Žabáka obsadili A+L+M+I Plášilovi, J+F Salačovi, L. Hladíková a P. Borzová.

Nakládání proběhlo svižně a mohli jsme vyrazit na cestu. Před desátou jsme už brzdili na Rohlence na krátkou přestávku. V 10:25 se ze Zajdy podával neřidičům košt placatek a pak jsme už zase frčeli dál ke slovenským hranicím, které jsme kolem poledního přejeli. A pokračovali dál k naší první zastávce zřícenině hradu Súľov. Ve 13:15 jsme začali stoupat – kopec i terén to byl místy fakt šílenej, ale nevzdali jsme se a ve 14:30 byl hrad dobyt a odměnou nám byl krásný výhled. Za další cca hodku a půl už jsme byli zase zpátky u auta. A stihli jsme to jen tak tak, než se spustil pořádný liják.

V 17:15 Žabák se svojí posádkou zastavil na prohlídku zatopeného lomu, abyhom obhlídli, jak to tam vypadá s případným koupáním. V plánu bylo, že se tam potkáme i se Zajdou, ale Martin přejel – takže jsme průzkum museli udělat sami. Další zastávkou byl Rojkov, ale ten zase minul Žabák, takže se rašeliniskem s bublajícím vývěrem pokochala zase jen posádka Zajdy 😊

Naštěstí Krajinku bez problémů našli všichni cestovatelé, a tak jsme si mohli společně dopřát první dovolenkové slovenské speciality – většina z nás zvolila halušky. Pak jsme již pokračovali přímou cestou do Liptovského Mikuláše, kde jsme měli domluvené ubytování v penzionu FAKO.

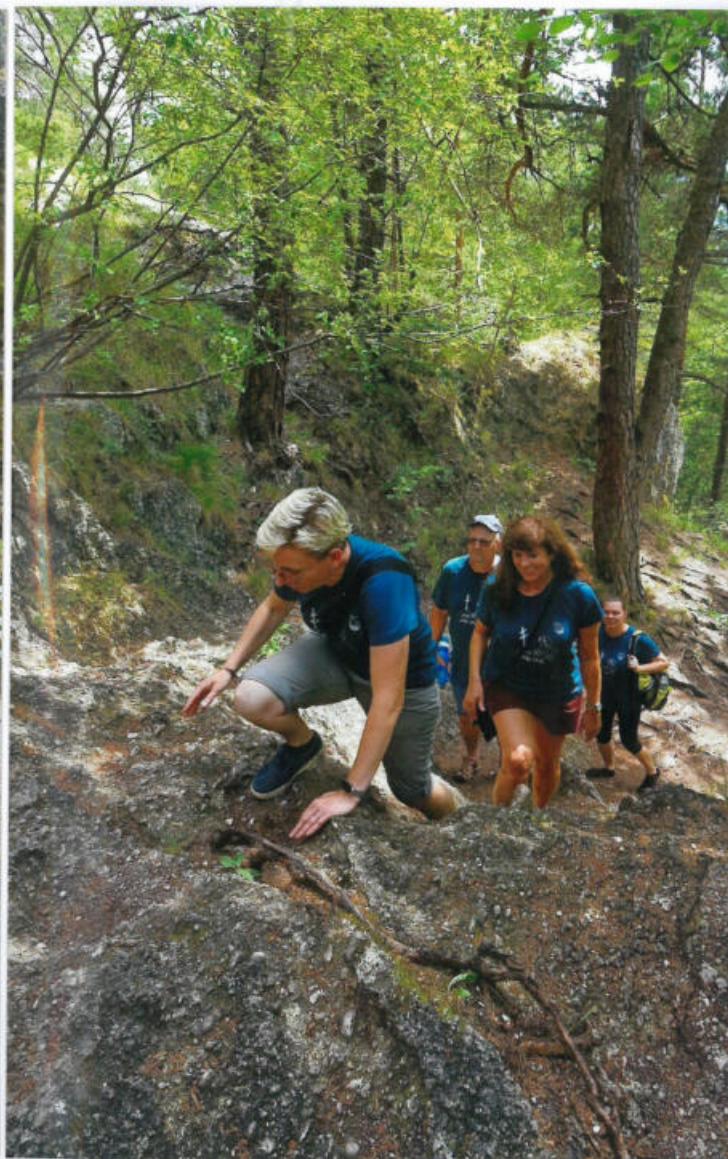
Po zabydlení, jsme se vydali prozkoumat stav místních lokálů a naše volba padla na krčmičku u Alči, kde jsme poté strávili i několik dalších příjemných večerů.

Cca 4 km

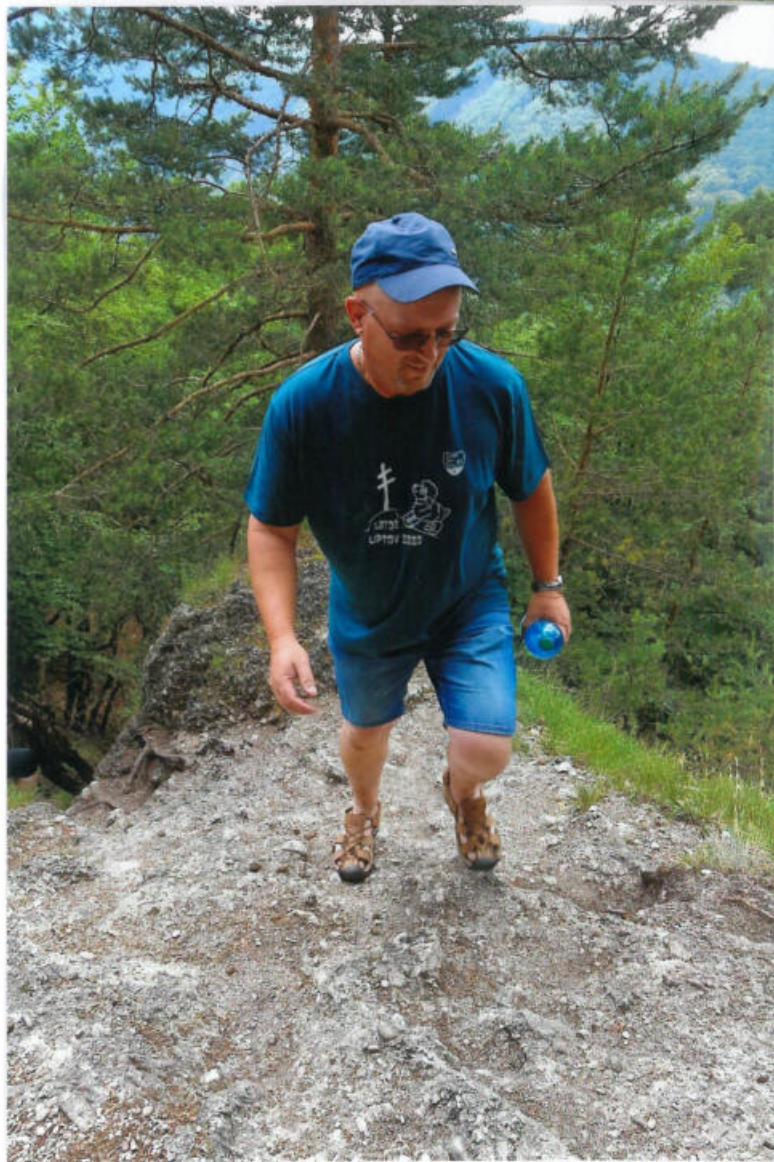
PRVNÍ LETOSÍ KROKY

CO TAK ASI VIDE ??

VÝHLEDY CESTOV
K SÚČOVU

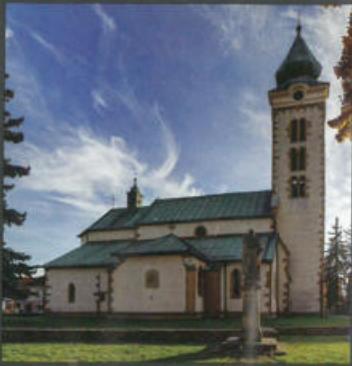

TURISTICKÉ PREHLIADKY SAKRÁLNYCH PAMIATOK

V júli a auguste s online sprievodcami. Prevedú vás historiou a vzácnymi interiérami pamiatok, ktoré vynikajú aj v rámci Slovenska.

12. Kostol sv. Mikuláša

V najstaršej stavebnej pamiatke mesta sa zachovala vzácná kamenná krstiteľnica z roku 1490 a tri gotické tabuľové oltáre. www.faralm.sk

15. Kostol sv. Petra z Alkantary

Unikát gotického stavitelstva na Slovensku s barokovými oltármi, stredovekými nástennými maľbami a Múzeom L. Mattyasovszkého. www.farnostkolicne.sk

13. Synagóga

Jedna z najväčších a najštýlovejších synagóg na Slovensku vyniká bohatou zdobeným secesným interiérom. www.muzeumjankakrala.sk

Organové polohodinky v utorky v Evanjelickom kostole a vo štvrtky v Kostole sv. Mikuláša vždy o 16.00.

14. Evanjelický kostol

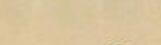
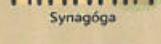
S 1700 miestami na sedenie patrí k najväčším evanjelickým kostolom Slovenska. www.ecaulm.sk

INFORMAČNÉ CENTRUM

mesta Liptovský Mikuláš

11

PAK 25-2017-66 KUNRAU/UST/01/17

ZLA'

VODA

ROKOV

KDE POTKA'S MIKULASE V LETE? ?

LIPTOVSKY

NIKULAS

L

THEL'RHA

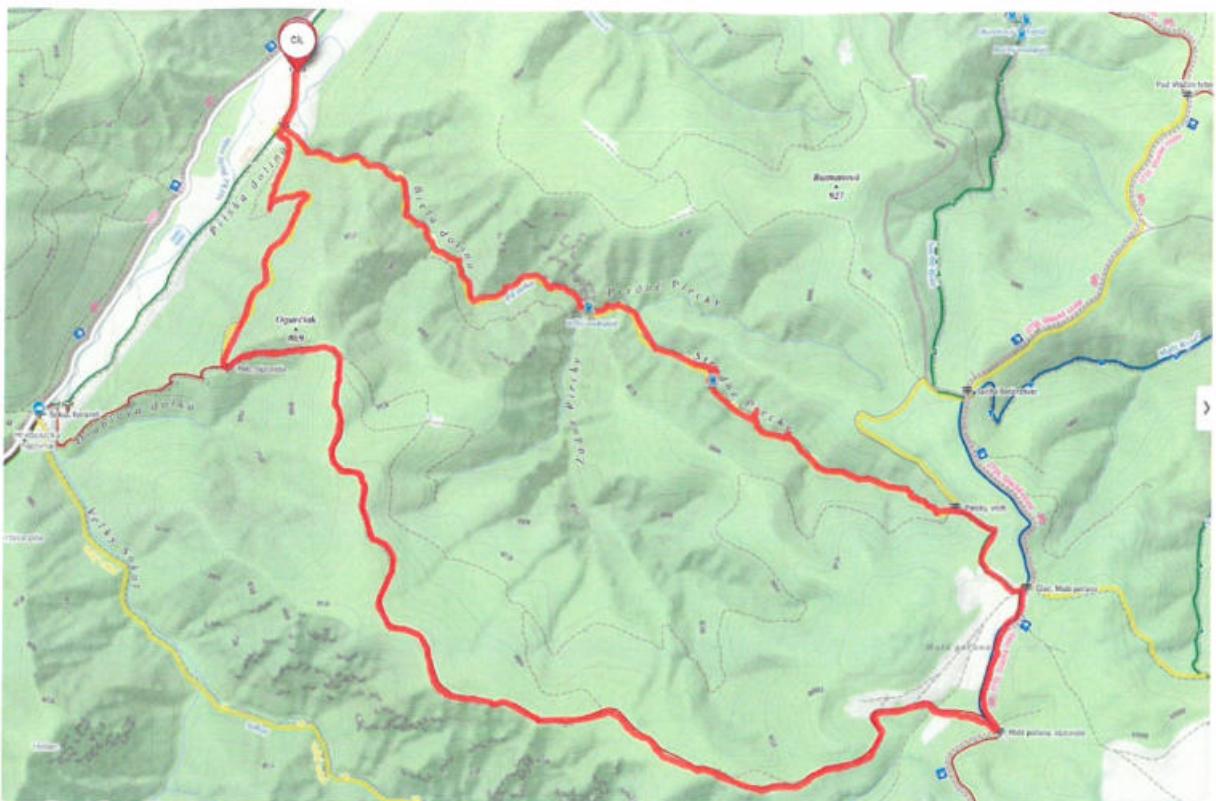
ROUTE 66

Neděle 2. 7. 2023

Náš první výlet směřoval do Slovenského ráje. Vyrazili jsme v 8:30 a hned v 8:50 zjistila posádka Žabáka, že dnešní výlet bude bez oběda. Milan totiž zjistil, že nemá řízky. Svou nedbalost však omlouval tím, že prý není zvyklý na červenou tašku a proto ji i s připravenou baštou zanechal na pokoji. Nu což, hladové určitě neumřeme a nějak si cestou poradíme.

Jinak přesun probíhal bez komplikací a za hodinu jsme už parkovali na „Píle“ – zrovna začínalo pršet, takže to moc slabně nevypadalo. Ale nakonec se počasí umoudřilo a po chvíli déšť ustal a dokonce i sluníčko vylezlo. Vydali jsme se tedy na cestu do tiesňavy Piecky. Vzhledem k tomu, že jsme vyrazili poměrně brzo, byli jsme v dolině sami, a ani cestou jsme moc dalších turistů nepotkali. Procházeli jsme podél koryta potoka Piečanka a někdy jsme poskalovali i po kamenech v potoce. Před velkým vodopádem, který je opravdu velký, jsme udělali několik působivých fotek a pak jsme začali šplhat po nekonečně dlouhém žebříku vzhůru. Tady se od nás odpojili Salačovi a Lenka, kterým se zdál žebřík moc dlouhý a raději zvolili cestu zpět a následně procházku jiným směrem. My jsme se po zdolání žebříku přesouvali dál k terasovitému vodopádu. Cestu jsme měli zpestřenou četnými dřevěnými lávkami a malými žebříky. Pak nás čekalo dlouhé a skoro až nekonečné stoupání na vrch Piecky, kde jsme si dali sváčku – nebo aspoň ti co jí měli 😊 Po chvíli odpočinku jsme pokračovali dál k turistickému přístřešku Glac, Poľana a tady začalo pršet. Chvíli jsme přemýšleli, co dál, zda čekat, nebo vyrazit a doufat, že tato drobná frontální porucha přejde. Nakonec jsme se rozhodli vyrazit, ale brzo se ukázalo, že to nebude žádná malá přeháňka, ale pořádný slejvák a dokonce i nějaký ten hrom zahřměl. Takže pláštěnka/nepláštěnka, deštník/nedeštník nic nám nepomohlo a za chvíli jsme všechni vypadali jak vodníci. Ale než jsme stačili dojít zpátky k parkovišti, pršet přestalo, a i jsme trochu oschlí. S radostí jsme zasedli u místního kiosku ochutnali Šariš a pak se přesunuli k autům, kde jsme se mohli převléct a přezout do suchého a ve 14:30 jsme vyrazili směr Poprad. Tady jsme měli 2 hodiny rozchod a pak jsme se přesunuli zpět do penzionu, kam jsme dorazili v 17:15.

Hod'ku jsme si odpočinuli a pak jsme vyrazili na podvečerní prohlídku Liptovského Mikuláše. Nejela jen sborovna a Vlkovi. Prohlídka města byla fajn, ochutnali jsme zmrzku, pivko či limo a po příjezdu jsme skončili ve sborovně, kde se zrovna Lenka dělila o dárek, který dostala od pilné žačky Alžbětky, za pěkné vysvědčení. A že ta slivovička byla moc dobrá a uzené jakbysmet, doufám, že Alžbětka bude pořád tak šikovná žákyně a píli paní učitelky zajisté ocení i další školní roky. Připili jsme tedy na její zdraví a budeme se těšit třeba zase na příští rok. No, a protože v tento den si zrovna připomínali Salačovi své 35 výročí svatby, oslavili jsme i to 😊.

Cca 12 km

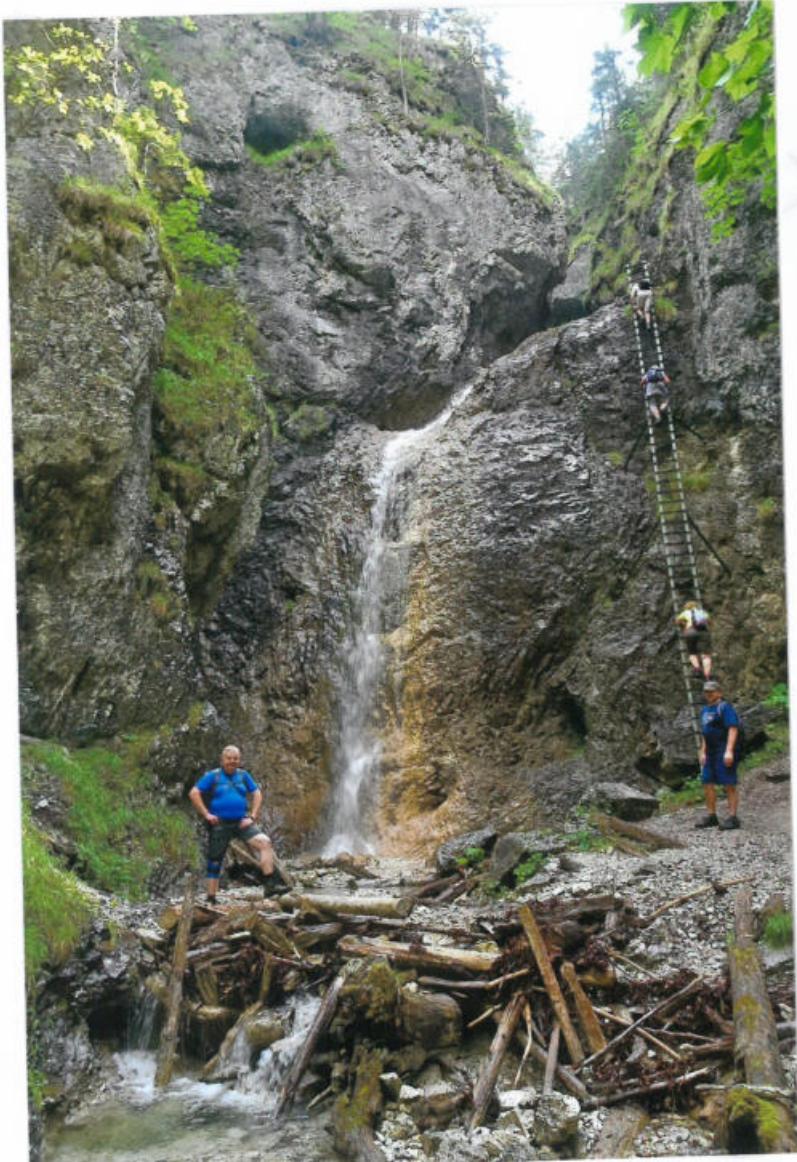

CESTOU NECESTOU

PIECKY

JE NA'S
VÍC,
NEBO VÍNE
SE
NEDVEĎA
NIC

Piecky (¤ 581 – 959)

Ľ Najčlenitejšia roklina Slovenského raja. Nástup z Pily pri Hrabišiciach. Prechod ústiaci na Malú Polanu.

Ľ Najbardznej wcięty wąwóz Słowackiego Raju. Start z Pilą niedaleko Hrabušic. Przejście wychodzące na Małą Połanę.

Ľ The most segmented gorge of the Slovak Paradise. Start at Pila next to Hrabušice. Trail leads to the Mała Połana plateau.

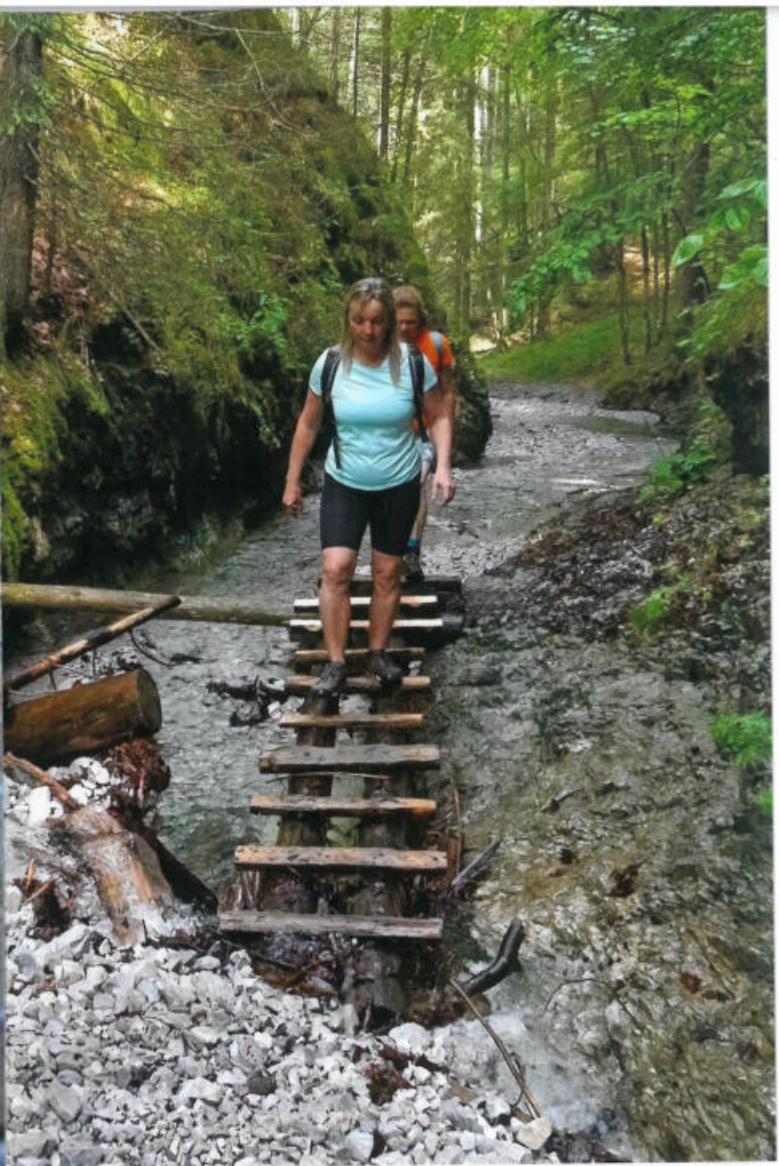
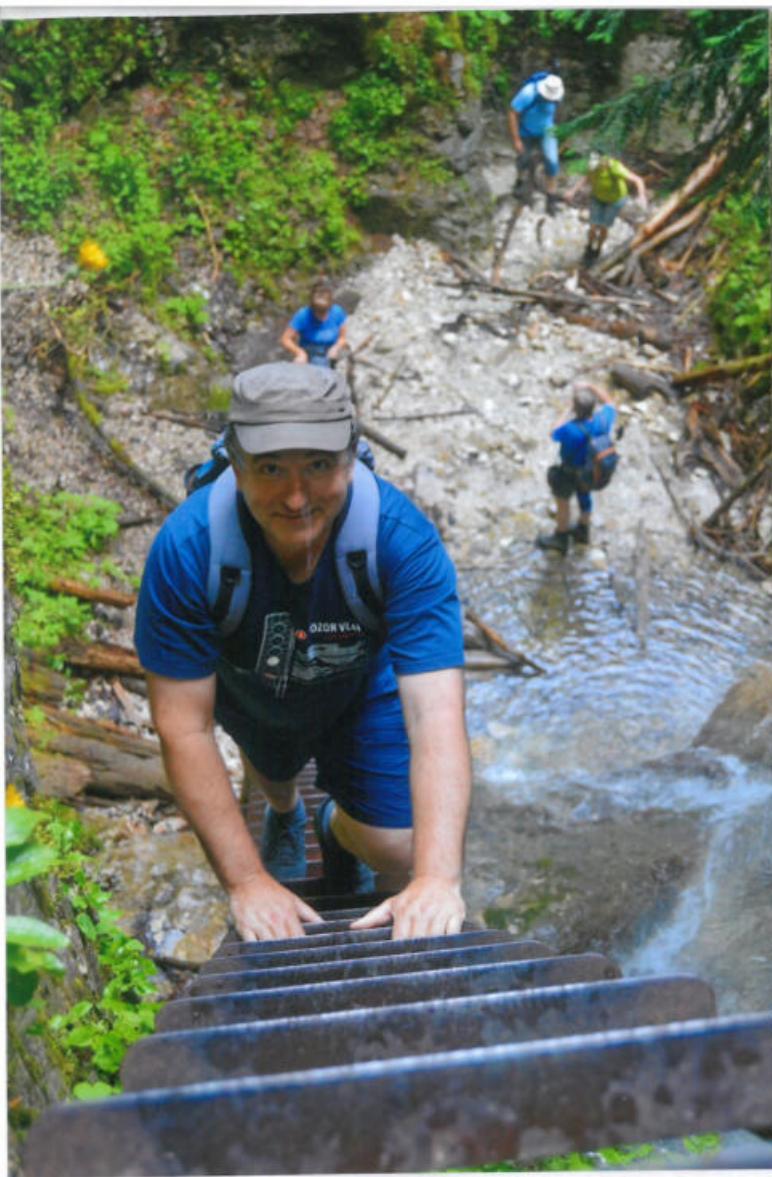
Dĺžka / Długość / Length 4 km

Čas prechodu / Czas przejścia / Time of passage 2:00

Vodopády / Wodospady / Waterfalls

Veľký vodopád 13 m
Terasový vodopád 8 m

DRŽ SE PORÁDNĚ!!

OPATRNE!!

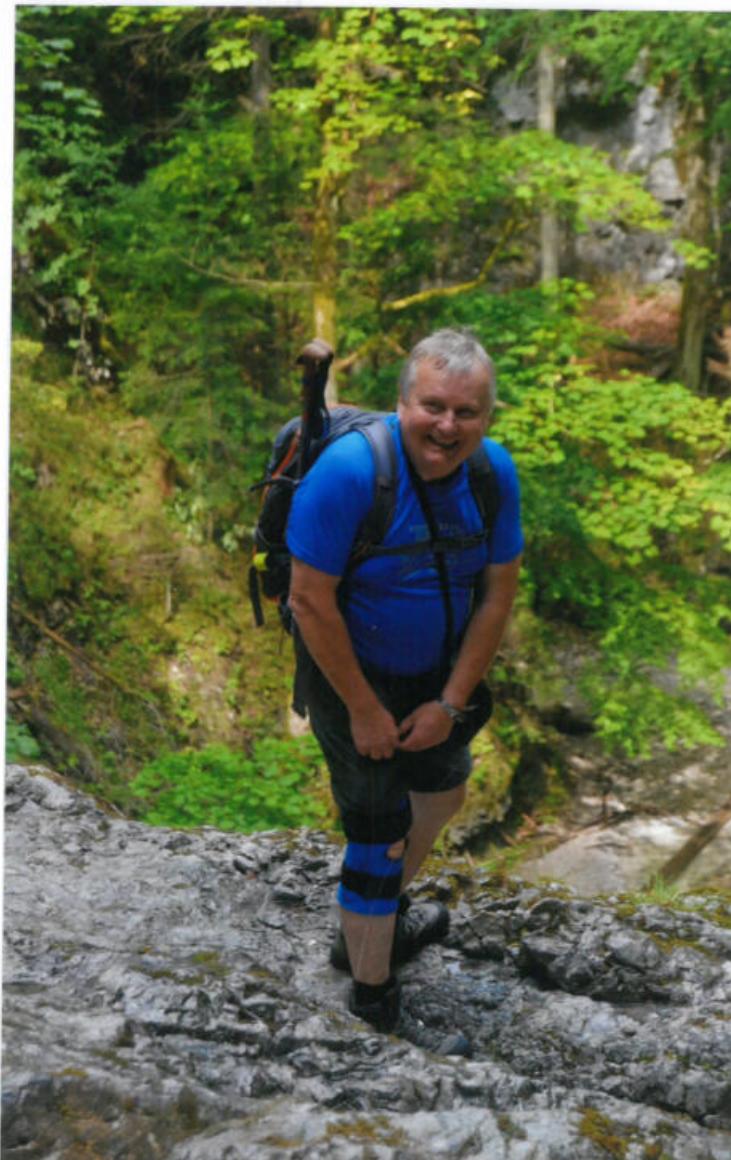
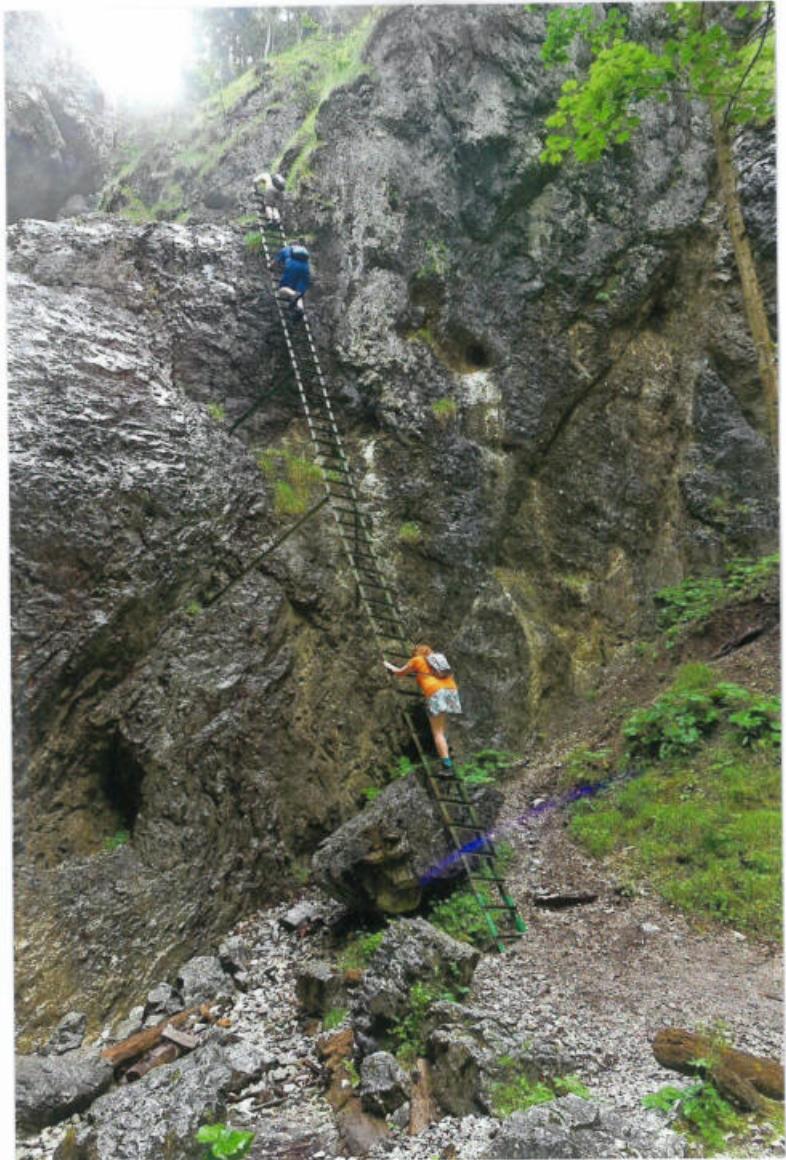

POMALÝ
VZHÝRÚ

P
I
E
C
K
Y

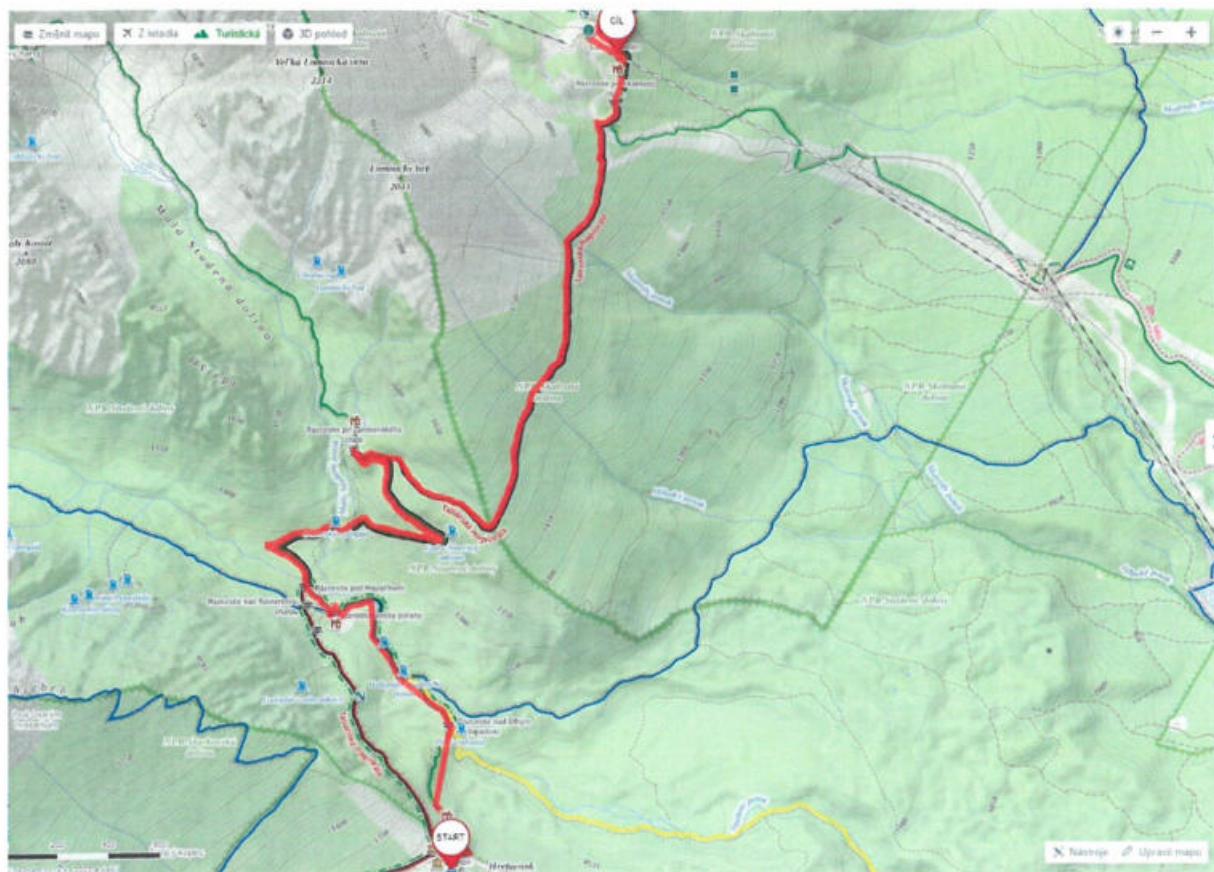

Pondělí 3. 7. 2023

Ráno při vyplňování ubytovacích formulářů zjistil Luboš s Alenou, že jedeme domů o den déle 😊 a tak měli radost, že se jim dovolená dnešním dnem nezkrátila, ale naopak prodloužila.

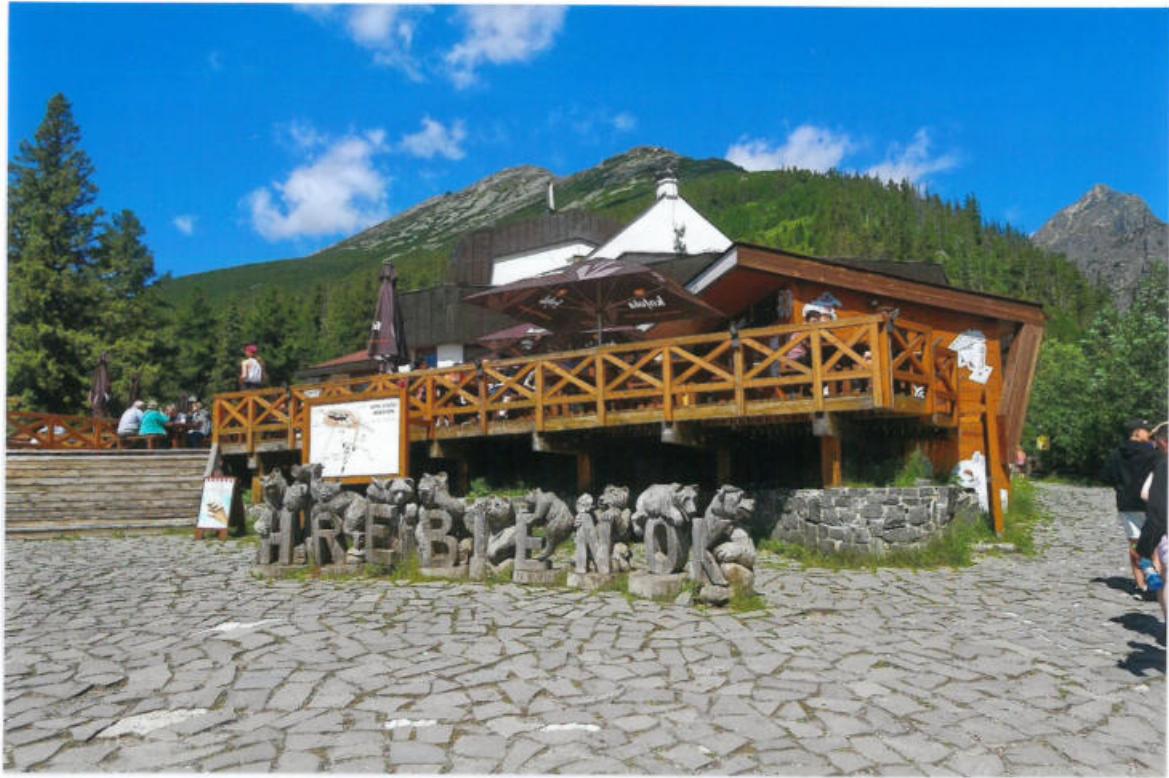
V 9:15 jsme vyrazili do Smokovce. Tam se uskutečnil rychlý přesun aut do Tatranské Lomnice a v 10:30 jsme už všichni frčeli lanovkou na Hrebienok, odkud jsme si vyšlápli po Tatranské magistrále na Skalnaté pleso. Cestou jsme se kochali krásným výhledem a pohledem na nádherné vodopády. Chvilku jsme si odpočinuli u Rainerovy chaty a ve 14 hod jsme byli na Skalnatém plese a vzhlíželi na Lomnický štít. U plesa jsme pak dali společné i skupinové focení a v 15 hodin jsme nasedli na lanovku, která nás odvezla do Tatranské Lomnice. Posádka Zajdy pak pokračovala do Popradu, kde si dali rozchod a nějakou baštu. Žabák vyrazil do Vrbova zkoušet koupačku v termální vodě. Před osmou jsme se pak zase všichni příjemně unaveni společně sešli v penzionu. Jirka se po příjezdu nesměle ptal Martina: „Kam zítra pojedeme?“ „Do jeskyně“ odvětil Martin a Jirka s úlevou dodal „tak to snad nebude zase pochod smrti“.

Večer zašla část osazenstva do krčmičky a pak jsme se všichni sešli na společném večerním tmelení.

Cca 7 km

CESTOU NA SKALNATE' PLESO

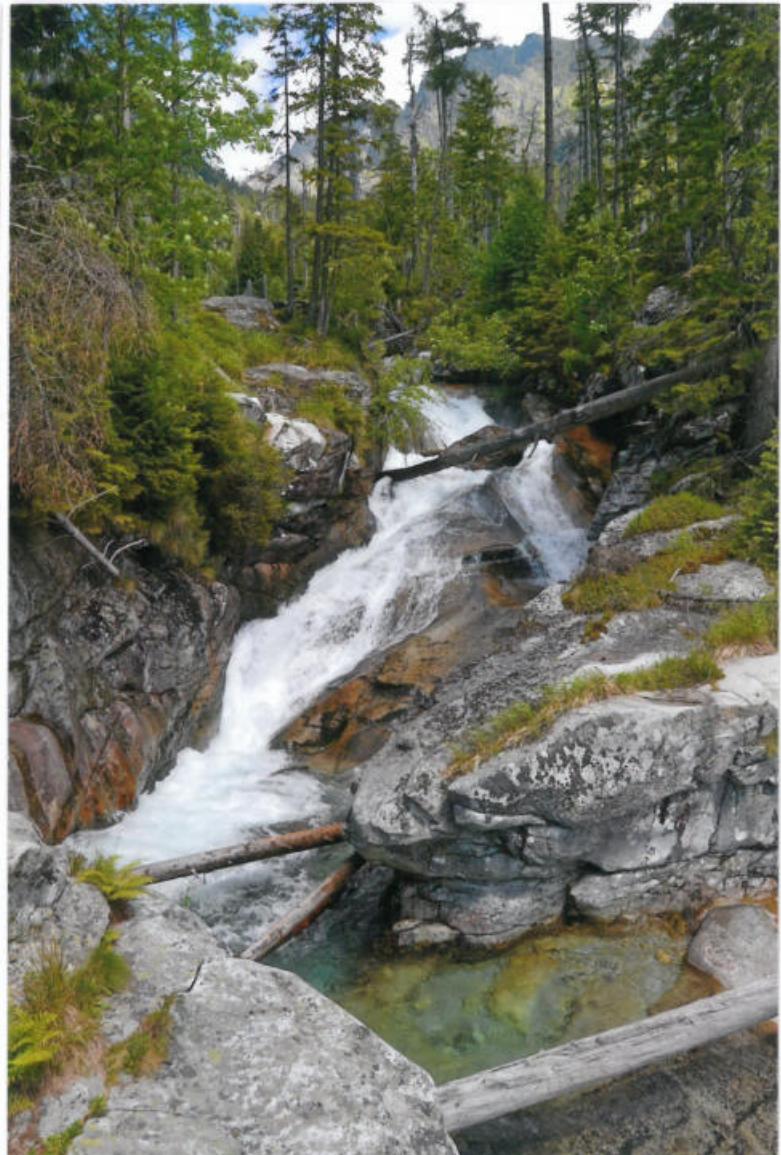
CESTOU Z HREBIENKA

CESTOU Z STARYHO SMOKOVCA

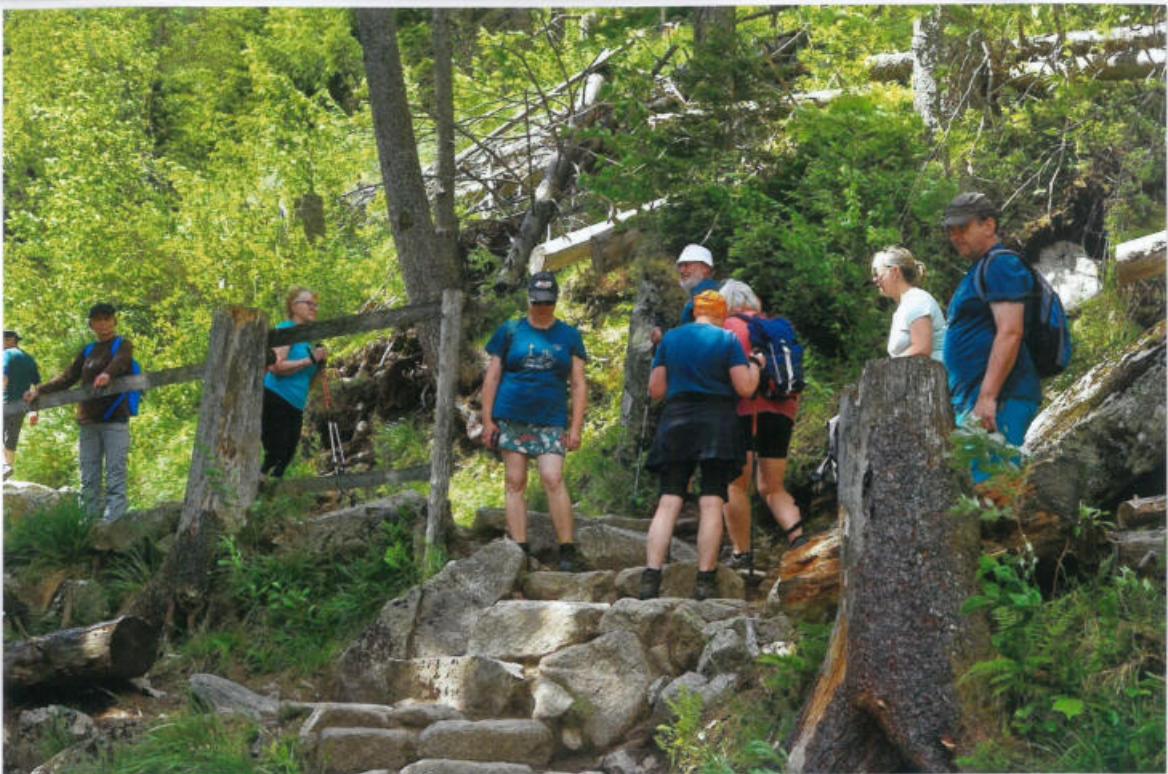
DLHÝ VODOPÁD NA STUDENÉM POTOKE

DLHY
VODOPA'D

STUDENY
POTOK

SKALNATE
PLESO

Úterý 3. 7. 2023

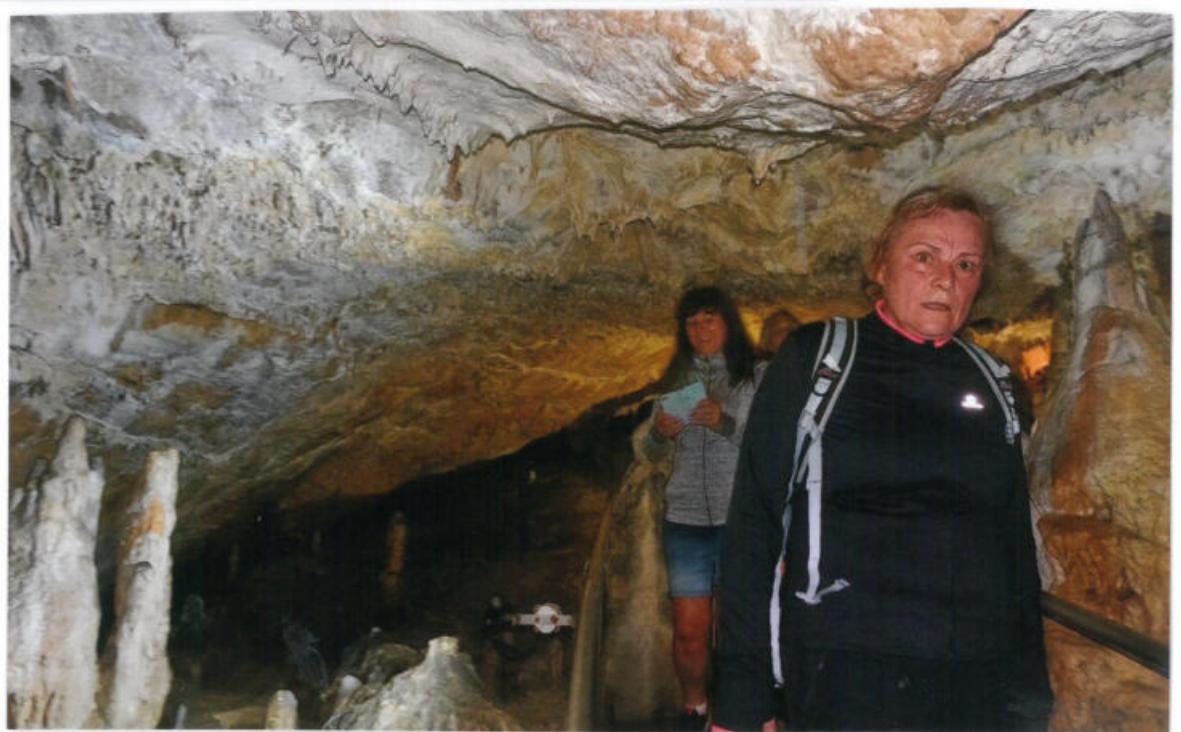
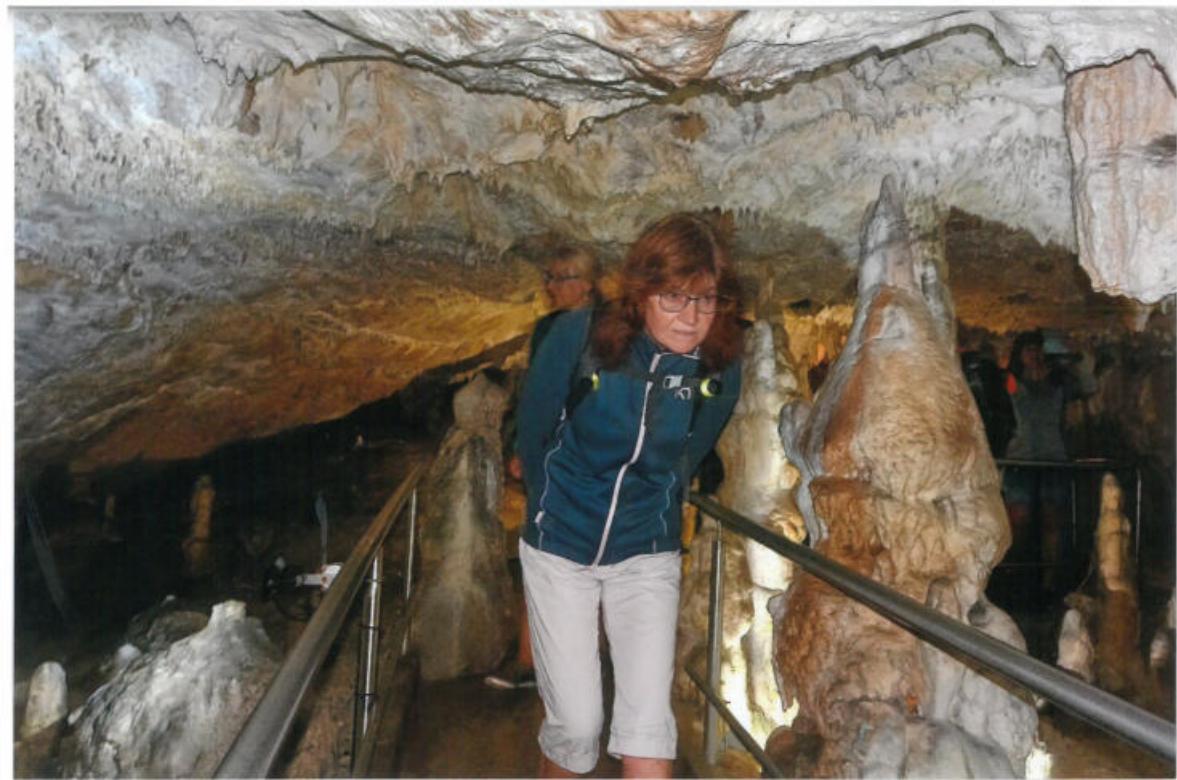
Ráno byl naplánován odjezd v 8:30 a vyrazili jsme k Harmanecké jeskyni. Cestou jsme zastavili v Podsuché, omrknot místo, kde jsme před více než třiceti lety tábořili. Tábořště už tam takřka nic nepřipomínalo, ale ti, co tam tenkrát byli se rozhliželi po louce a ukazovali ostatním, kde kdysi stály stany. Udělali jsme pár památečních fotek a vyrazili dál k jeskyni. V 11 hodin jsme byli na parkovišti a studovali informační tabuli: K Harmanecké jeskyni je to do kopce 261 m převýšení a čas výstupu 45 minut. Tak to ne tvářil se Máry – musíme tam vyběhnout dřív abychom stihli prohlídku a vyrazili jsme tedy svižným tempem – kopec to byl jako prase a tak jsme nahoru dofuněli značně splavený, ale dali jsme to za krásných 30 minut. Mnozí z nás však měli pocit, že nahoře vypustí duši 😊 V jeskyni jsme se sice rychle zchladili, ale moc jsme si neodpočinuli, čekalo nás 1042 schodů a 1 km chodeb. Ale prohlídka to byla pěkná. Dolů k parkovišti jsme už nemuseli spěchat a po pohodovém sestupu jsme zasedli na občerstvení u Čierne ovce. Pak jsme se vydali na prohlídku nedalekého vodního žlabu a protože bylo dost velké horko využili jsme tekoucí vodu k příjemnému ochlazení. Škoda že jsme nezahlédli Pyšnou princeznu. Asi měla zrovna volno a na kládě nejezdila.

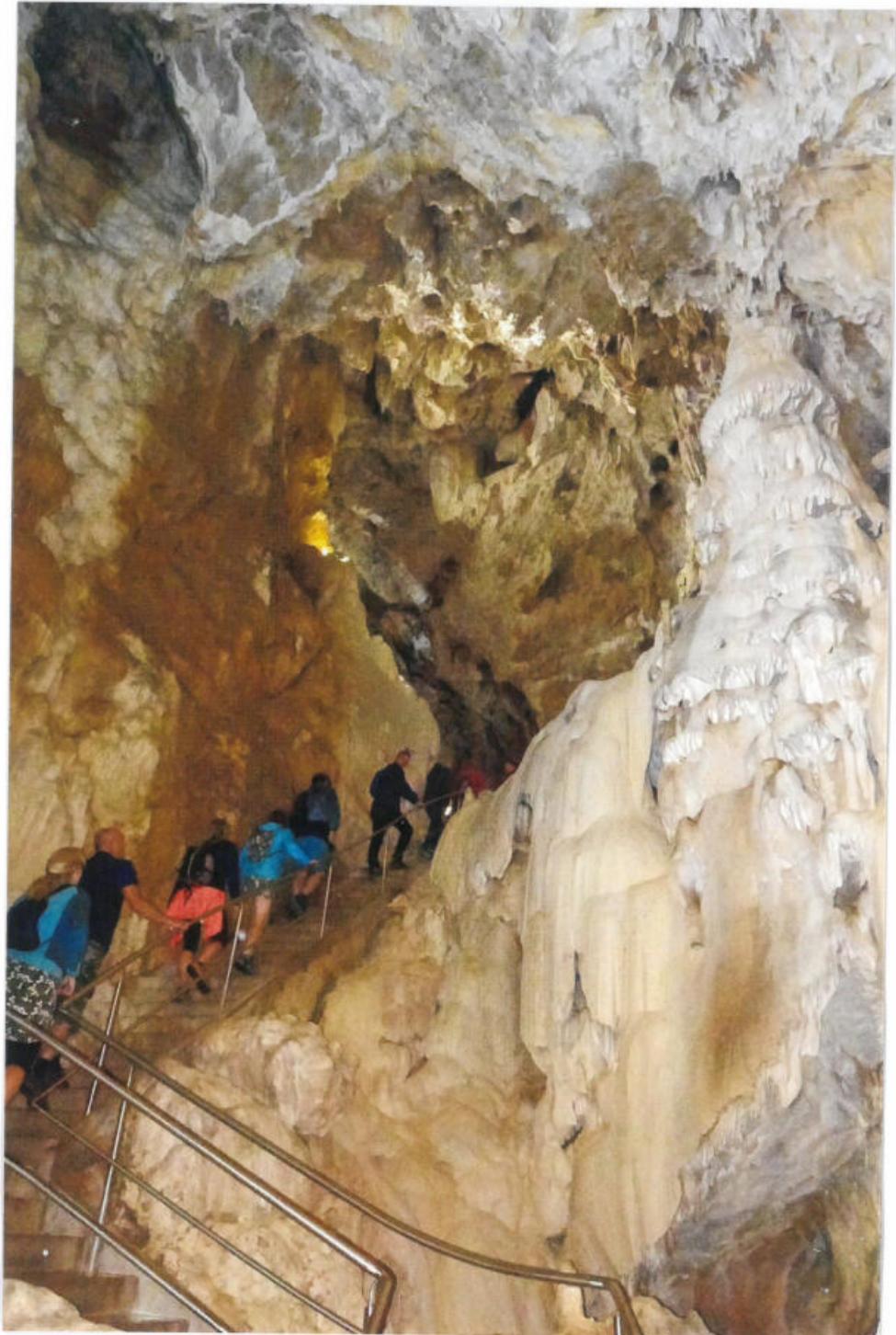
Pak jsme popojeli necelých 50 km a prohlédli jsme si město se sympatickým názvem Martin. Začali jsme tedy procházku s Martinem po Martinu a postupně jsme se rozdělili na menší skupinky a každý si prošel ulice, parky, hospůdky, obchody, kostely dle své libosti.

Poté jsme se naložili do aut a jeli zpět do penzionu. Posádka Žabáka se cestou ještě zastavila ochutnat Liptovar v Liptovském Mikuláši.

VZPOMÍNKY
PODSUCHA'
TÁBOŘIŠTĚ
ROKU 1989

1

Středa 5. 7. 2023

Tento den jsme si ráno prohodili auta, ze Žabáků se stali Zajdové a naopak Zajdové byli Žabáci 😊

Zajda se svojí novou posádkou vyrazil na Podlesok, odkud se přes prielom Hornádu putovalo do Čingova, kam svoji posádku dovezl Žabák. No a druhá skupina se vydala proti proudu z Čingova na Podlesok, kde na ně čekal Zajda. Obě skupiny se pak potkaly v bufetu Při Letanovskom mlyne, kde jsme si povyprávěli zázitky z cesty a po menším odpočinku a doplnění tekutin jsme se zase rozdělili a pokračovali každý svým směrem. Zajdové doputovali k Tomášovskému výhledu, kde se pokochali nádherným výhledem a odtud už to byl kousek do Čingova, kde se zase opět stali Žabáky 😊. Plánovaná koupačka ve Vrbově byla zrušena, protože kúpalisko bylo totálně narvané. Martin se svojí skupinou tedy Vrbov také vypustil a dali si koupačku v Liptovské Maře.

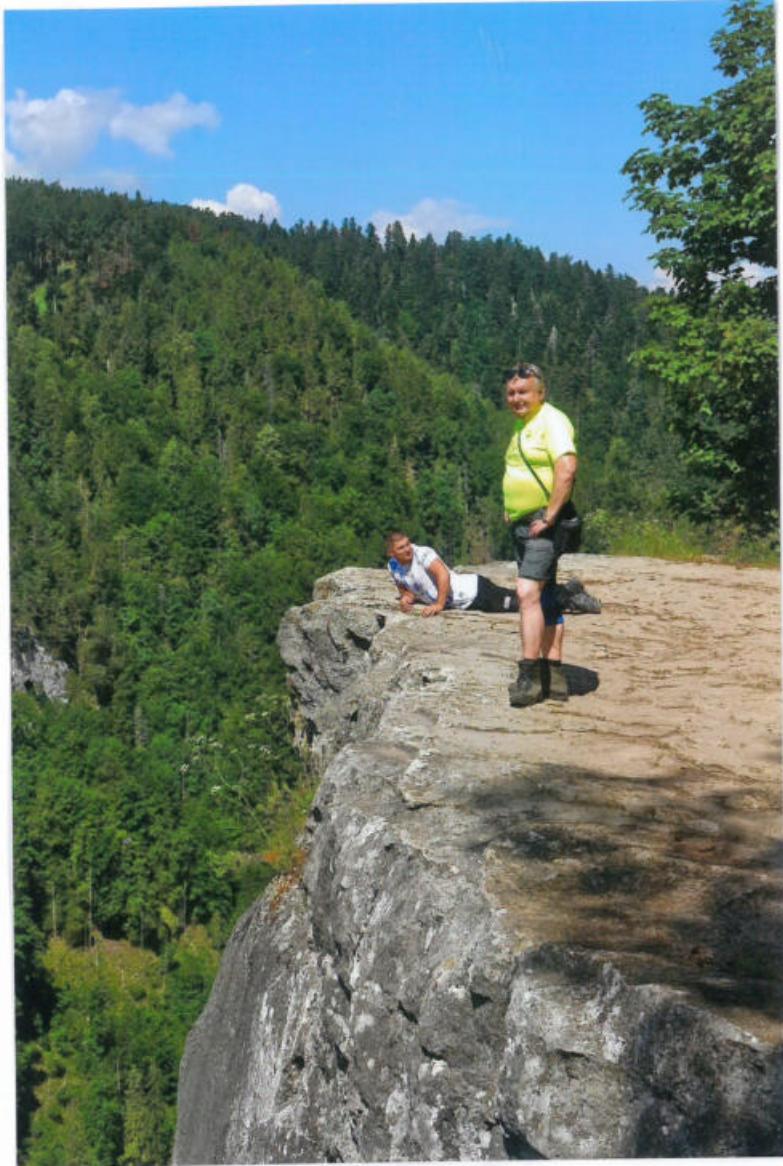
Žabáci si nakonec místo koupačky zvolili dřívější příjezd do penzionu a odpolední procházku po Okoličné, kterou zakončili posezením v krčmičce. Večer začalo pršet, ale to nám nevadilo, přesunuli jsme se společně do tmelírny a vyhodnotili uplynulý den.

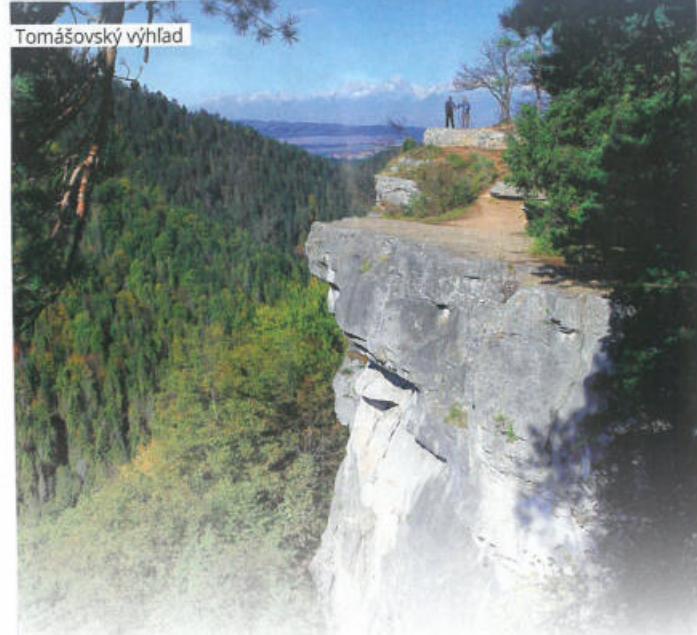
Cca 10,5 km

ZÍNČOV - 20 LETECI

Tomášovský výhľad

**NAJ V SLOVENSKOM RAJI / NAJ W SŁOWACKIM RAJU /
THE BEST OF THE SLOVAK PARADISE**

Ľ	Najnižší bod	Smižany - Maša (489 m n. m.)
	Najvyšší vrch	Predná hoľa (1 545 m n. m.)
	Najvyššia koncentrácia vodopádov	Kláštorská roklina
	Najvyšší vodopád	Závojový vodopád (70 m)
	Najkrajší a najznámejší kaňon	Prielom Hornádu
	Najnavštevovanejšia roklina	Suchá Belá
	Najčlenitejšia roklina	Piecky
	Najdivokejšia roklina	Sokolia dolina
	Najmohutnejšia roklina	Veľký Sokol
	Najromantickejšia roklina	Róthova roklina
	Najdlhšia roklina	Veľký Sokol
	Najkratšia roklina	Zejmarská roklina
	Najvýznamnejšia križovatka turistických chodníkov	Kláštorské
	Najdostupnejší a najobľúbenejší výhliadkový bod	Tomášovský výhľad
	Najväčšia ľadová jaskyňa (na Slovensku)	Dobšinská ľadová jaskyňa
	Najväčšia vodná plocha	Palcmanská Maša, 86 ha plochy, 11 mil. m ³ vody
	Najvyššia koncentrácia rastlinných druhov na m ² (v strednej Európe)	Kopanec

◆ NAJKRAJŠIE VÝHĽADY / NAJPIĘKNIEJSZE WIDOKI /
THE BEST VIEWPOINTS

Tomášovský výhľad

(¤ 667)

Ľ Najdostupnejší a najobľúbenejší vyhliadkový bod na 146 m vysokej skalnej terase ľavého brehu Hornádu. Poskytuje jedinečné pohľady do vnútra Slovenského raja (na údolia Bieleho potoka a Prielomu Hornádu) a cez Hornádsku kotlino pri dobrom počasí aj na nedaleké Vysoké Tatry. Nachádza sa tu vyhľadávacia zriaďka pre skalolezanie, je súčasťou náučného chodníka Prielom Hornádu.

POLOHÁ LEŽDO -
- JE TA
SPLAČKO!

PRIELOM HORNÁDU

Čingov (▫ 490)

Severovýchodný vstup do Slovenského raja dostupný autobusom, autom, bicyklom i peši z mesta Spišská Nová Ves i obci Smižany a Spišské Tomášovce. Čingov je najväčšie turistické stredisko Slovenského raja s celoročnými kompletnejšími ubytovacími a stravovacími službami. Nachádza sa tu významná archeologická lokalita Hradisko. Je východiskom pre nenáročné okruhy v smere na Košiarne briežok či cez Zelenú lávku na vyhliadku Sovia skala, prípadne opačným smerom na známy Tomášovský výhľad okolo zaujímavých skalných útvarov Ihla a Kazateľnica. Náročnejšie trasy vedú cez Partizánsku lávku do Prielomu Hornádu, ktorý sa dá prejsť celý až k Hrdlu Hornádu na Podlesku (Hrabišice), alebo je možné odbočiť do doliny Tomášovská Belá, na Kláštorisko,

Letanovský mlyn (▫ 513)

Ľúčne zátišie na sútoku Trsteného potoka s riekou Hornád, na ktorom sú viditeľné pozostatky starého vodného mlyna. Hornád tu premostuje zrekonštruovaná napodobnenina kamenného kartuziánskeho mosta, ktorým viedla kedysi cesta na Kláštorisko. Najbližší prístup z Letanoviec pešo. Letanovský mlyn je východiskový bodom do Prielomu Hornádu, ktorý rozdeľuje na dve časti.

VZPORNÍKY
LEDA NA
PLÁVACÍ
ČINGOV 1982
2003
1989 2023

Čtvrtek 6. 7. 2023

Tento den bylo v plánu prozkoumat další jeskyni a to přímo ledovou, což se v létě hodí 😊. Odjezd byl naplánován na obvyklý čas 8:30 a za hod'ku jsme už byli na místě a za další hodinu jsme už sestupovali do jeskyně. Ledu tam bylo dost a bylo to vcelku fajn, jen nám prohlídku docela rušili cizí děti, které to asi zrovna moc nezajímalo 😞 Po výstupu zpět na povrch jsme museli vytáhnout pláštěnky, protože začalo pršet a bohužel k naší smůle to nebyla jen krátká přeháňka, ale bylo z toho deštivé celé odpoledne. Na parkovišti jsme si dali jídlo a doufali jsme, že se mezitím vyprší, bohužel nám to neklaplo, ale aspoň na tom jídle jsme si pochutnali. Ve 12:45 jsme vyrazili dle plánu mrknout na Chmarošský viadukt a zašli jsme i kousek vedle na kávu do kavárny Depo Café. Chvilku to vypadalo, že se snad počasí i umoudří, ale zase nic, než jsme dopili kávu a sedli do auta opět se rozpršelo, takže Telgártskou smyčku jsme ve 13:20 omrkli jen v rychlosti za deště a pokračovali dál do Brezna. A protože déšť neustával, spíš naopak ještě zesílil, prohlédli jsme si Brezno jen z auta a jeli rovnou do Liptovského Mikuláše. To už jsme dešti ujeli a v Mikuláši nás čekalo vcelku pěkné počasí jak stvořené na důkladnou prohlídku města. Někteří navštívili synagogu, a byli nadšeni, někdo stihнул krásný koncert v kostele a samozřejmě jsme prošili centrum, mrkli do obchodů a ochutnali zmrzlinu, limču, pivo a v 17 hodin jsme vyrazili zpět do penzionu. Někteří ještě stihli využít toho, že od 18 hod byla mše v kostele sv. Petra z Alkantary, který byl přímo u penzionu a mohli si tedy kostel prohlídnout i zevnitř.

DOBŠINSKÁ ĽADOVÁ JASKYŇA

Dobšinská ľadová jaskyňa patrí medzi najväčšie prírodné unikáty a krásy Slovenska. Vďaka jej hĺbke a dĺžke ju zaraďujeme dokonca medzi najväčšie ľadové jaskyne na svete. Jej poloha umožňuje, aby

sa v jaskyni celoročne udržiavala teplota pod bodom mrazu a práve tento faktor zohral kľúčovú úlohu pri vytvorení ľadovej výzdoby, ktorú môžete obdivovať na vyše pol kilometrovej prehliadkovej trase.

TELGÁRTSKA SLUČKA A CHMAROŠSKÝ VIADUKT

Chmarošský viadukt je považovaný za jednu z najkrajších technických stavieb na Slovensku. Ide o 18 metrov vysoký tehlový železničný most s deviatimi oblúkmi, ktorý je neodmysliteľným bodom scenérie krajiny, akoby bol jej prirodzenou súčasťou od stvorenia. Pohľad na viadukt si najlepšie vychutnáte z turistického chodníka s červenou

značkou, vedúceho zo stanice Telgárt - penzión k prameňu Hrona, druhé najdlhšej rieky Slovenska. Prechádzka je dlhá 1,8 km. Na tej istej železničnej trati, pred obcou Telgárt, vchádzajú železničné koľaje do tunela v tvare slučky s prevýšením až 31 metrov. Práve preto dostal tento technický fenomén pomenovanie Telgártska slučka.

LIPTOVSKÝ JAĽ

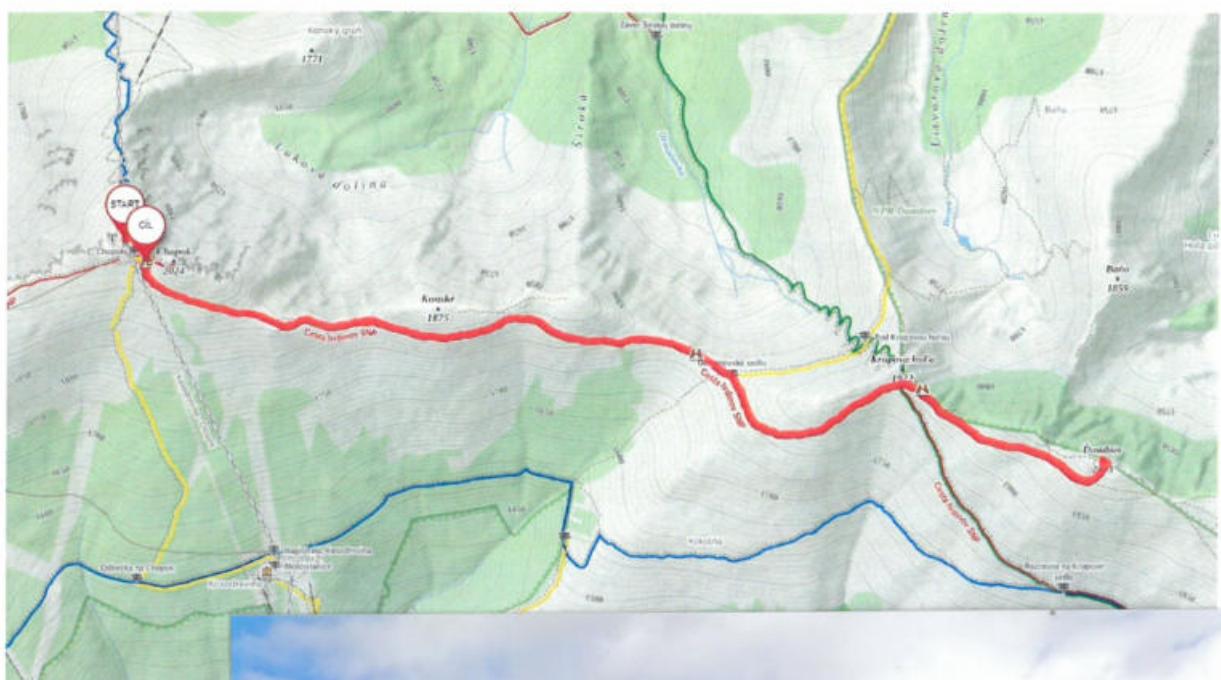

A
K
A
D
A

TERMAĽNÍ KOUPLAŠTE

Pátek 7. 7. 2023

V 8:30 jsme vyrazili do Nízkých Tater. Dnešním cílem byl Chopok a Ďumbier. Před parkovištěm u lanovky začala navigace zběsile hlásit: doprava, mírně doleva, doleva, doprava. Iva říká „paní se nějak splašila“ a Milan na to „paní už tu asi byla“ 😊 Místo k parkování jsme ale našli snadno a šli jsme si zakoupit jízdenky na lanovku. Už jsme byli chytřejší než v pondělí, a tak jsme hromadně zaregistrovali Gopasy a měli jsme jízdenku o nějaké to éčko levnější. V 10 hodin jsme lanovkou jsme vyjeli na Chopok, bylo tam vcelku chladno a větrno, ale výhledy byly pěkné a my jsme se vydali na Ďumbier, nejdřív se nám to zdálo docela daleko, ale cesta ubíhala líp, než jsme čekali a ve 12 hodin jsme již stáli na vrcholu a kochali se pohledem do údolí. Dali jsme si sváčku a udělali jsme několik skupinových fotek s TT i bez něj a vydali jsme se stejnou cestou zpátky na Chopok. Cesta nám zase trvala cca 2 hodiny, a i Kamzíky jsme potkali. Ti byli na turisty očividně zvyklí, takže se nenechali vyrušit našimi fotáky a klidně se pásli, ačkoliv jsme byli kousek o nich. Ve 14 hod jsme sjeli lanovkou zpět na parkoviště, nasedli do aut a vyrazili do Liptovského Mikuláše, abychom si ještě prohlédli to, co jsme dosud nestihli. Ti, co ještě nestihli navštítit místní pivovar to napravili a zašli i na Liptovar. Posádka Žábáka vyrazila zpět do penzionu v 17 hod a cestou ještě stihla nákup v místním supermarketu CBA. Zajdové odjeli z Liptovského Mikuláše o hodinu později.

Cca 9 km

VEČNÍ
JOVS

IMĚR
CHOPOK
ODJEZD

Z CHOPKVY K DÝMBIERU (V PŘEKLADU
ZA ZVOR)

UVVIVICK VI UNEKU .

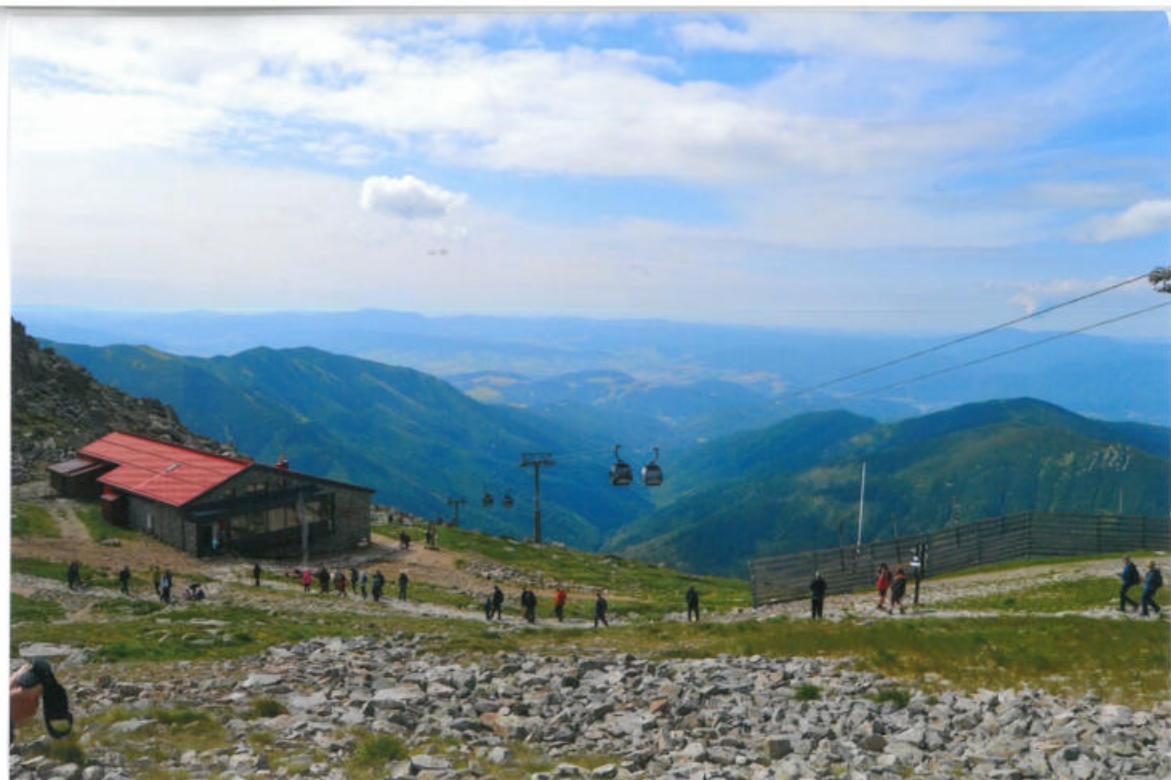

ODPOČINEK V DEMĀNOVSKÉM LELE

PANIECKA,
TO LSOV
POZHLUDY

DUMBIER 2043
←
NEJVYŠÍ VĚCHOL
NÍŽKÝCH TATER

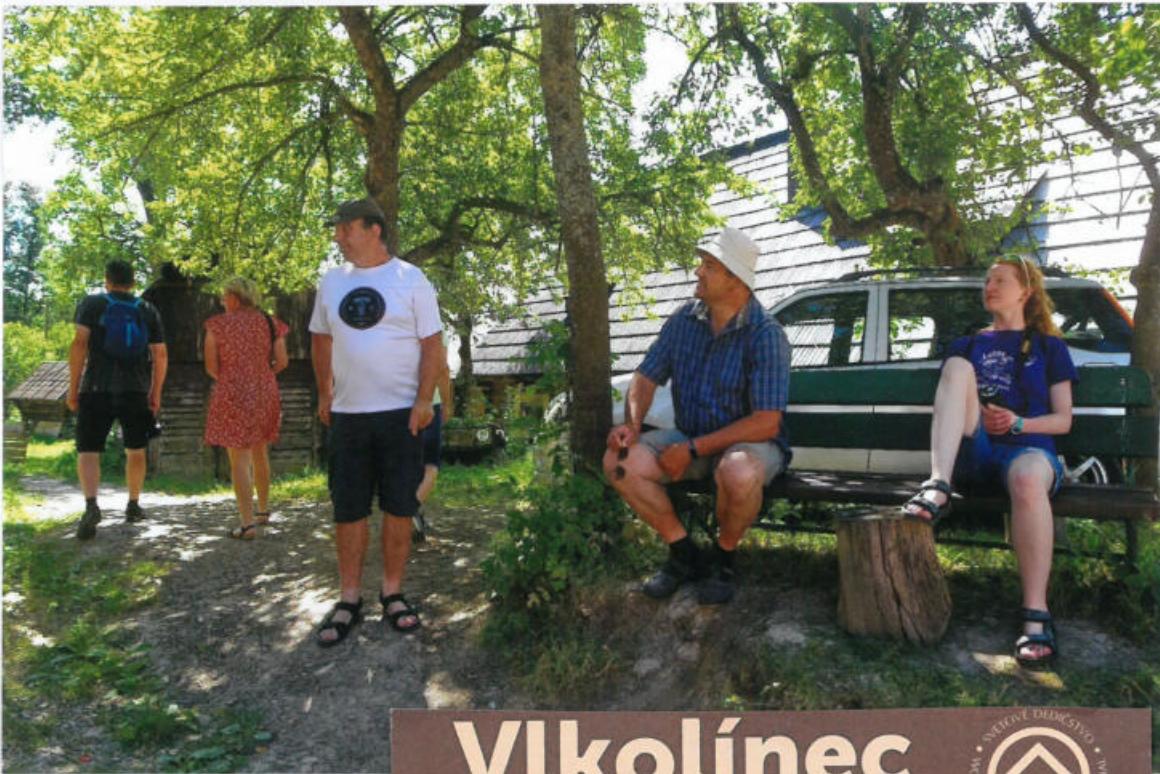
CHOPOK, DRAK A SCHREBD

Sobota 8. 7. 2023

Ráno jsme odjízděli až v 9 hodin. Na programu bylo trochu té lidové architektury, a tak jsme navštívili skanzen Vlkolíneček. Vesnička je to pěkná a zajímavé na ní je, že tam pořád lidé bydlí. V místní hospůdku jsme pak ochutnali i místní specialitu liptovské droby – je to taková jitrnice plněná brambory a škvarky a bylo to dobré. V poledne jsme se přesunuli na Zápalkáreň, kudy vedla bývalá železnice z Liptovského Mikuláše do Korytčan, a v kiosku jsme ochutnali pivo Čierny kameň. Pročetli jsme si informační tabule, jak se zde vyráběli sirky a pak jsme popojeli do Ružomberoku, kde jsme si dali 2 hodiny rozchodu. Prošli jsme si město, dali si nějaké to občerstvení, někteří mrkli i do mauzolea Andreja Hlinky, kde se dozvěděli, že Hlinka zde neleží, neboť není známo, kde byl pohřbený, ale mauzoleum má pěkné 😊 Po třetí hodině jsme opustili Ružomberok a každá posádka si udělala svůj program. Zajda vyrazil se svou posádkou na koupačku do lomu. Žábáci koupačku vynechali a jeli se mrknout do Bešeňové na sýry a pak navštívili vojenský památník a hřbitov na Hájích nad Liptovským Mikulášem. Je to největší vojenské pohřebiště československých vojáků na Slovensku, kteří padli během druhé světové války na území bývalých okresů Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok, Ružomberok a Dolný Kubín.

Na večeru jsme se pak zašli na poslední pivko do krčmičky a ve 20:30 jsme se všichni sešli na posledním tmelení. Účast byla povinná, neboť paní domácí uznala, že jsme skvělá parta a jako poděkování za náš pobyt nám dala lahev Finské brusinky. Takže úkol zněl jasné, lahev musí padnout a to nebyl pro nás žádný problém, brzy byla prázdná. Užili jsme si poslední společný dovolenkový večer a opět nás trochu mrzelo, že to nějak rychle uteklo.

Vlkolíneč

SVETOVÉ DEDICSTVO
VOLKOLÍNEČ
PATRIMONI MONDIALE

Vlkolíneč je pamiatková rezervácia ľudovej architektúry, od decembra 1993 zapisaná v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Obec je trvale obývaná, preto prosíme návštěvníkov, aby do súkromných dvorov nevstupovali.

Vlkolíneč jest monumentalnym rezerwatem architektury ludowej, od grudnia 1993 r. wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Wioska jest stale zamieszkała, dlatego prosimy turystów, aby nie wchodzić na prywatne podwórka.

Architecture, which was inscribed into the World Heritage List in December 1993. Village is steady settled, please respect

der Volksarchitektur, die seit Dezember 1993 in das Weltkulturerbe UNESCO geschrieben ist. Deshalb bitten wir die Besucher das Privatleben

4

5

6

7

DOM
UNESCO

júl - august

july - august
lipiec - sierpień

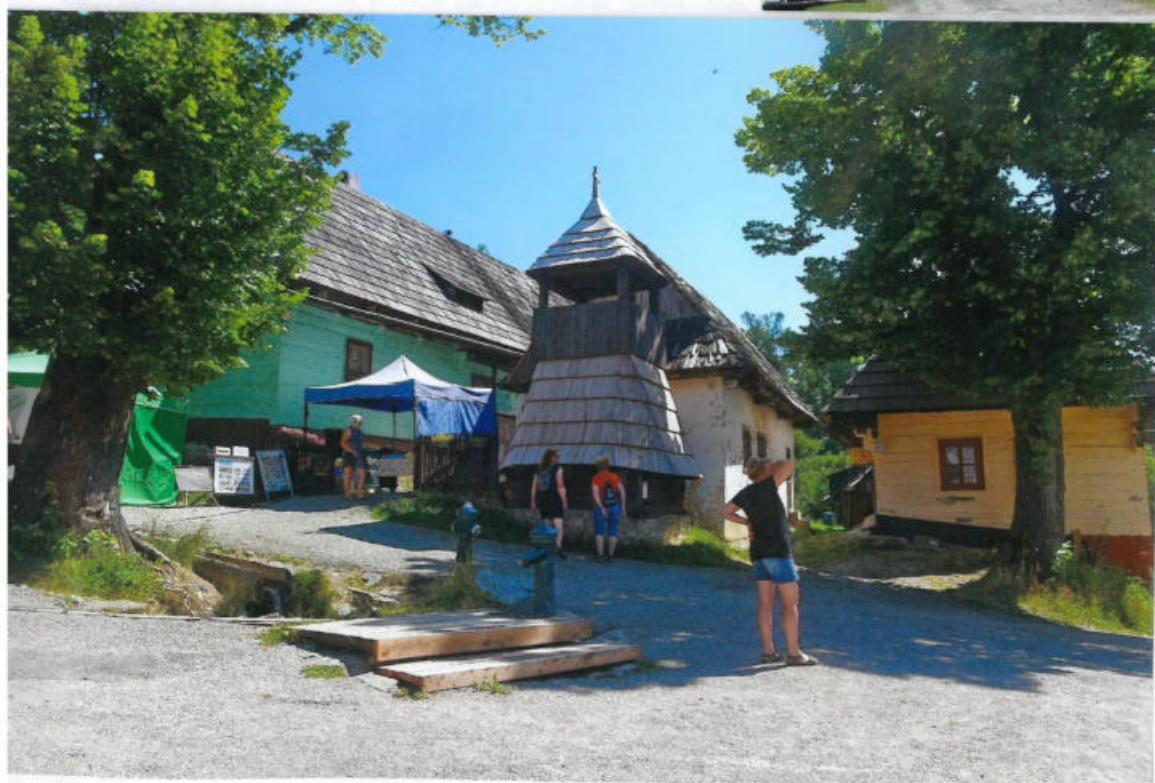
ukázky ľudových remesiel
folk craft demonstrations - volkshandwerkliche vorführungen
pokazy rzemiosła ludowego

VLKOLÍNEC
DOM UNESCO VLKOLÍNEC
Vlkolíneč 9081
tel.: +421 918 596 432

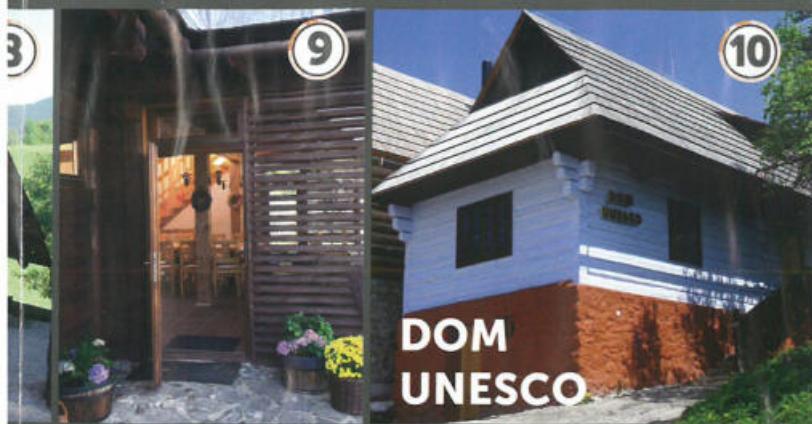
RUŽOMBEROK
INFORMAČNÉ CENTRUM RUŽOMBEROK
A. Bernoláka 1, 034 01 Ružomberok
tel.: +421 44 432 10 96

Liptovské droby ↑

5 RÍMSKOKATOLÍCKY KOSTOL NAVŠTÍVENIA PANNY MÁRIE

Jednoloďová novoklasicistická stavba s vežou a pristavanou sakristiou postavená v roku 1875. Pôvodne na tomto mieste stála kaplnka patriaca k cintorínu. Sakrálna stavba využívaná pre liturgické účely vyjadruje tradície a príslušnosť ku kresťanskej kultúre Európy. Funkcia kostola vo Vlkolínci, vrchárskej obci s drsnými podmienkami pre život stálych obyvateľov, bola v minulosti jediným mestom spoločenského kontaktu, zdrojom sily a prameňom motívacie.

KOŚCIÓŁ NAWIEDZENIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

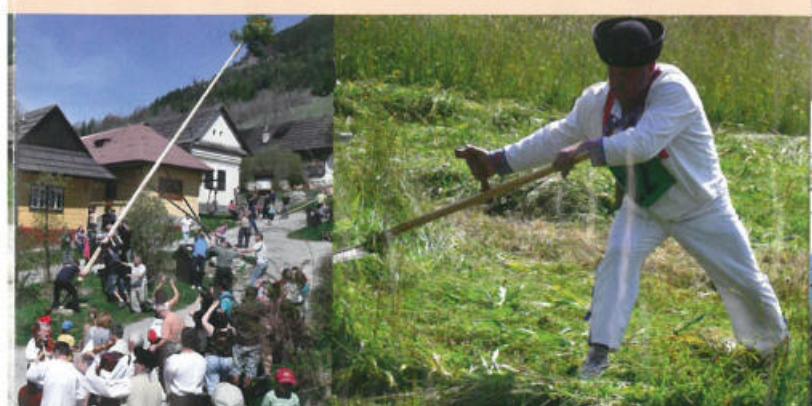
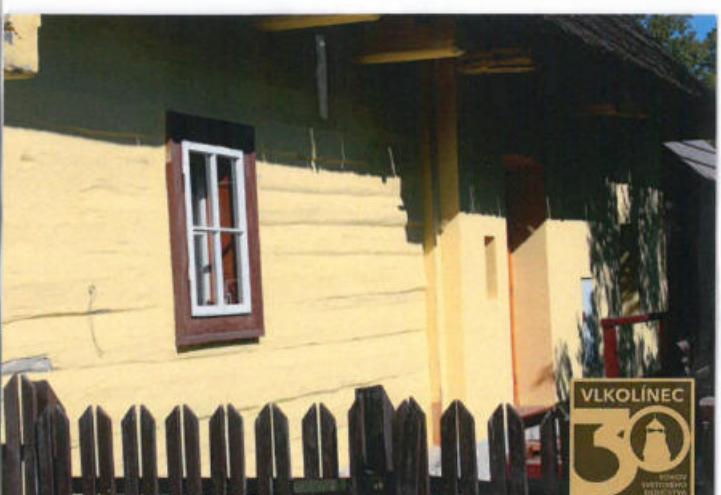
Kościół Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny powstał w 1875r. Jednonawowy neoklasycystyczny budynek z wieżą i dobudowaną zakrystią. Pierwotnie w tym miejscu znajdowała się kapliczka cmentarna. Budowla sakralna wykorzystywana w celach liturgicznych jest wyrazem tradycji i przyczynności do chrześcijańskiej kultury Europy. Kościół w Vlkolíncu, górskiej miejscowości z trudnymi warunkami życia obywateli, był w przeszłości jedynym miejscem kontaktów społecznych, źródłem siły i motywacji.

ROMAN-CATHOLIC CHURCH OF ST MARY VISITATION

Roman -Catholic Church of St. Mary Visitation was built in 1875. It is a one- nave Neo-Classical construction with a tower and the sacristy added to it. Originally the chapel belonging to the grave yard was standing in the place. Sacral structure used for liturgical aims expresses traditions and allegiance to the European Christian culture. In this highlander village with rough life conditions for its inhabitants, the church was the only place for social contacts, source of strength and motivation.

KIRCHE DES JUNGFRAU-MARIA-BESUCHES

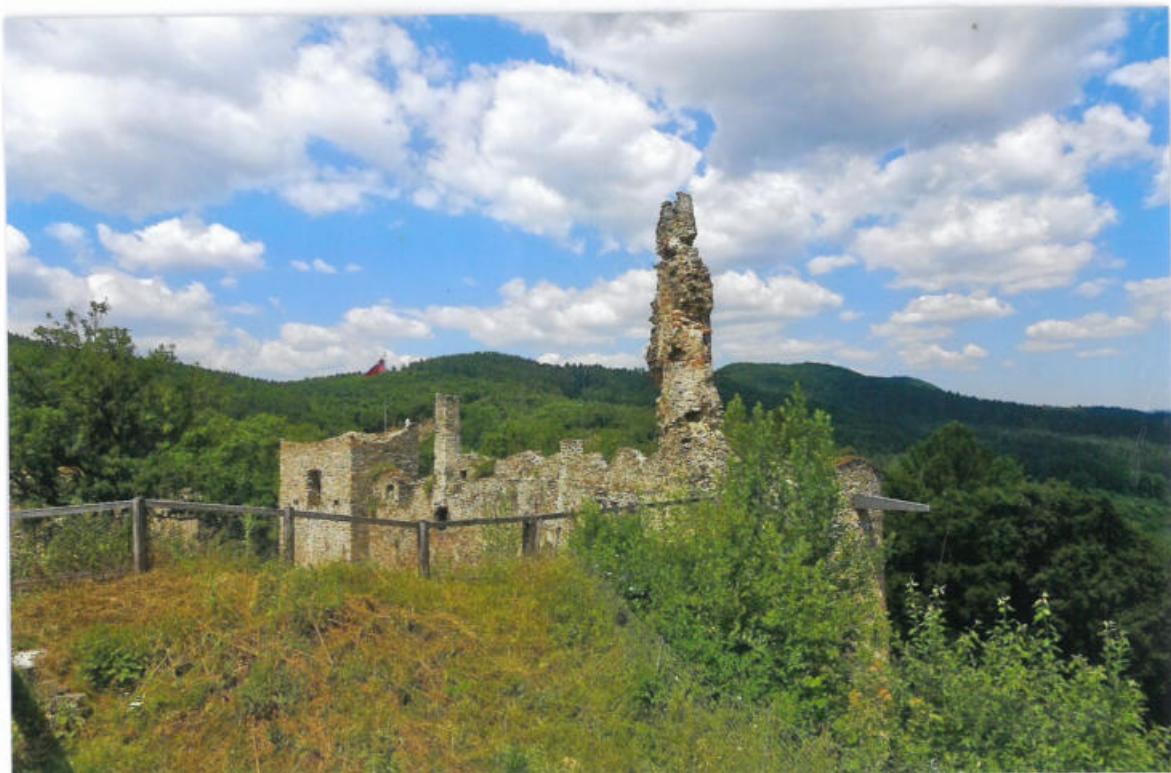
Einschiffiger neoklassizistischer Bau mit einem Turm und Sakristei, die zugebaut wurde, kommt aus dem Jahr 1875. Ursprünglich stand an dieser Stelle eine Kapelle, die zu dem Friedhof gehört hat. Es ist ein sakraler Bau, der zu liturgischen Zwecken genutzt wird und Zugehörigkeit zur europäischen christlichen Kirche darstellt. Die Kirche in Vlkolinec war in der Vergangenheit die einzige Stelle für gesellschaftliches Leben, Kraft- und Motivationsquelle, da die Lebensbedingungen sehr hart waren.

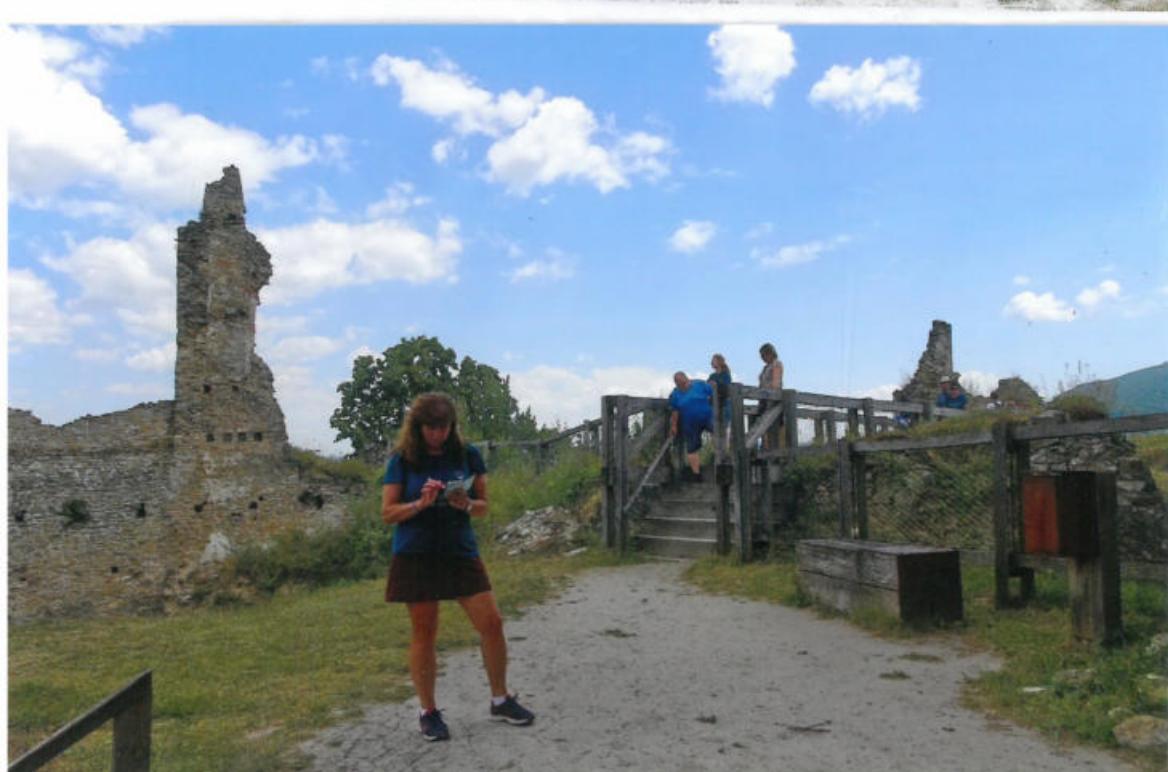
Ein örtlicher Teil der Stadt Ružomberok ist die hölzerne Gemeinde Vlkolinec – ein Unikat und einzigartiges Denkmal-Schongebiet der Volksarchitektur in der Slowakei. 1993 wurde Vlkolinec in die Liste der Weltnatur- und Weltkulturerbe UNESCO eingetragen. Diese Gebirgsgeinde stellt eine mittelalterliche Siedlung mit Berg- und Bergfußgebiet mit typischen Holzhäusern und Terrassenfeldern dar. Die Dominante der Gemeinde ist ein Holzglockenturm (1770). Zu historisch wertvollen Sehenswürdigkeiten gehören auch die hölzerne Kirche der Heimsuchung der Jungfrau Maria, errichtet im Jahre 1875, sowie ein Holzbrunnen (1860). In der Gemeinde befindet sich auch ein weiteres museumsges Objekt - Bauernhaus mit Exposition der ursprünglichen Wohnkultur, Infozentrum, Galerie mit Kunstgegenständen (ehemalige Schule), Dom UNESCO 1, restauranr und privatunterkunft. In Vlkolinec leben heute noch 20 Bewohner ständig. Diese leben in 6 von insgesamt 55 Holzhäusern. Vlkolinec liegt am Rand des bedeutenden Touristikzentrums Malino Brdo. Im Sommer werden in Vlkolinec verschiedene Kulturveranstaltungen organisiert. Wir laden Sie herzlich ein.

Neděle 9. 7. 2023

Po snídani jsme zvedli kufry a nalodili jsme se zpět do našich kár a vyrazili na zpáteční cestu domů. Cestou jsme se ještě zastavili na Krajince koupit nějaké dobroty domů. Před dvanáctou jsme přibrzdili pod Povážským hradem a vyšplhali na pozůstatky hradního nádvoří. Z hradu toho moc nezbylo, ale výhled odtud byl pěkný. Po prohlídce jsme se vrátili k autům a vyrazili k domovu. Bohužel nám cestu komplikovaly zácpy a tak se posádky aut už po cestě společně nesešly. Zajda se zastavil na Samotě a Žabák si odpočinul na Rohlence. Plánovanou zastávku na Pávově dal jen Zajda. Ale dopadlo to dobré, všichni se v pořádku dopravili domů a už se těšíme na Letos 2024.

P
O
V
Á
Ž
S
K
A
H
R
A
D

Daljine za využívanie
našich služieb, veríme,
že sú boli s nájsom
penzionom spokojní.

Nech sa dari a
možno niekedy
v budúcom stí obvieme

S pozdravom

Kurz-

Prs klúče od izby/izies nechajte len
v dverach izies a vchodove dvere
zabuknite. Prs odchod do 10:00.
Dáljen

VZKAZ JSE KASER NA STOLE
ZAT/ŽENY/ LAHVI/ VODKY...
(VŽDY JE DÔŽHE/ PEEKVAPIT!!)

Bejváky

APARTMÁNY

	1	Plášil Luboš
	2	Plášilová Alena
	3	Salačová Jana
	4	Salač Franta

	5	Plášilová Ivana
	6	Plášil Milan
	7	Borzová Petra
	8	Hladíková Lenka

	9	Hřebík M.
	10	Hřebíková V.
	11	Hřebíková I.

	12	Lomská Lidka
	13	Seidlová Jarka

STUDIA

	14	Štolba Petr
	15	Štolbová Hana

	16	Vlk Jiří
	17	Vlková Olga

	18	Schreiber Luděk
	19	Schreiberová Radka

2SZ 6528	
Zajda	
1	Hřebík
2	Hřebíková
3	Hřebíková
4	Lomská
5	Schreiber
6	Schreiberová
7	Seidlová
8	Vlk
9	Vlková

5J7 7910	
Žabák	
1	Plášil
2	Plášil
3	Plášilová
4	Plášilová
5	Salač
6	Salačová
7	Borzová
8	Hladíková
9	

1UH 6093	
Monty	
1	Štolba
2	Štolbová
3	Vlk
4	Vlková

Brezno

Náměstí generála Milana Rastislava Štefánika je jedno z největších na Slovensku.
Římskokatolický kostel Nanebevzetí Panny Marie jednolodní barokně-klasicistní stavba z let 1781-5. Stavitelem Peter Grosmann.

Evangelický kostel z let 1785-7. Poslední úprava proběhla v roce 1906 a to s prvky historismu a secese na fasádě.

Piaristický klášter je dvoupatrová barokní stavba s půdorysem do písmena L z let 1694-1713. Nachází se zde nejstarší umělecké doklady z torza gotického oltáře z prvního brezněnského kostela – polychromovaná skulptura Panny Marie a tabulové obrazy sv. Barbory a sv. Doroty. Spolu s historickou knihovnou, která je jedna z mála původních a dodnes funkčních klášterních knihoven na Slovensku.

Městská věž klasicistního typu. Jedná se o 31 m vysokou zvonici na půdorysu čtverce z roku 1830. Uvnitř jsou tři zvony jeden z roku 1780 a dva z roku 1924. Sloužila jako zvonice a strážnice. Momentálně se zde nachází expozice zvoníkova pokoje, vzpomínková místnost M. R. Štefánika, historické zvony a infocentrum s kavárnou.

Radnice z roku 1779 v barokně-klasicistním provedení. Dnes zde sídlí Horehronské muzeum.

Liptovský Mikuláš

Centrem města je **náměstí Osvoboditelů**, jehož základy vznikly už ve 14. století. Nynější rozměry má od dokončení výstavby měšťanských domů v 18. století. Na začátku třetího tisíciletí prošlo celkovou rekonstrukcí.

Kostel svatého Mikuláše je gotická stavba v jižní části Náměstí Osvoboditelů postavená kolem roku 1280 na místě staršího románského kostela. V 15. století byl přestavěn, rozšířen a v 18. století barokně upraven. Další úpravy proběhly v letech 1883, 1940–1943 a 1965. V letech 1632–1637 zde kázal český evangelický kazatel Jiří Třanovský. Na náměstí se nachází druhá nejstarší budova ve městě – *Pongrácovské panské sídlo*. Dnes v něm sídlí Centrum Kolomana Sokola – galerie věnovaná grafikovi, malíři a mikulášskému rodákovi Kolomanu Sokolovi a v jejím sklepení je **expozice Mikulášské mučírny**. V její blízkosti stojí další reprezentativní panské sídlo s názvem *Illésházyovská kúria*, které z řady ostatních domů vystupuje mohutnou trojitou arkádou. V současnosti ji užívá městské Muzeum Janka Krále, v 18. století však v ní měla svoje sídlo Liptovská stolice. Právě v jednom z těchto panských sídel byl v roce 1713 souzený zbojník Juraj Jánošík. Nepřehlédnutelná je i rozsáhlá budova bývalého župního domu uprostřed hlavního náměstí. Západně od něj stojí klasicistní **synagoga** postavená v letech 1842–1846 a patří mezi největší synagogy na Slovensku. V roce 1906 ji přestavěl maďarský architekt Leopold Baumhorn.

Ve východní části města ve čtvrti Okoličné se nachází **Kostel svatého Petra z Alkantary** z konce 15. století.

Východně od župního domu na Tranovského ulici je klasicistní **evangelický kostel** postavený jako toleranční v letech 1783–1785. Společně se starou evangelickou farou a budovou Liptovské galerie Petra Michala Bohúňa vytváří menší náměstí, které nese název Náměstí Žadostí slovenského národa.

Martin

Kostel svatého Martina, raně gotická stavba patrně ze 13. století

Etnografické muzeum

Budova Slovenského národného múzea z roku 1906 s Muzeem Andreja Kmeťa

Evangelický kostel z roku 1784

Národný cintorín, kulturní památka z 18. století, pohřbeni jsou zde desítky osobností jako československý premiér Milan Hodža nebo fotograf Karel Plicka
Kaštel v Zá turčí, původně evangelický kostel z roku 1640, přestavěný koncem 19. století na zámek

Muzeum slovenské dědiny, skanzen, největší přírodní expozice na Slovensku o rozloze 15,5 ha jihozápadně od centra v městské části Jahodníky

Múzeum Martina Benku, muzeum slovenského malíře Martina Benka

Župní dům – sídlo Turčianské galérie

Poprad

Kostel svatého Jiljí, slovensky Egídia, je gotická stavba postavená na místě staršího kostela stejného zasvěcení. Poprvé byl písemně zmíněn v roce 1326. Uvnitř je renesanční křtitelnice z roku 1646.

Zvонice přistavěna koncem 16. století vedle kostela

Kostel sv. Trojice z let 1829–1834 patří Evangelické církvi augsburského vyznání, jednolodní klasicistní stavba s emporami na bočních stranách. Oltář s obrazem Ukládání Krista do hrobu, stejně jako kazatelna, pochází z doby kolem roku 1838.

Mariánský morový sloup

Ružomberok

Římskokatolický kostel sv. Ondřeje. Původně gotický základ z přelomu 13. a 14. století a k zásadní gotické přestavbě došlo kolem roku 1500, kdy vzniklo polygonální presbyterium, pravděpodobně s nástěnnými malbami. Po požáru v roce 1583 byl kostel znova zaklenutý. Mezi lety 1611 a 1709 sloužil evangelíkům.

Římskokatolický kostel Povýšení sv. Kříže je jednolodní klasicistní stavba, která vznikla jako součást piaristického kláštera.

Evangelický kostel je trojlodní modernistická stavba s prvky rondokubismu z roku 1926.

Autorem kostela je architekt Ján Burian.

Synagoga je trolodní neorománská stavba z roku 1880. Stavitelem byl Juraj Lukáč. Od roku 1945 byla využívána jako sklad bavlnářských závodů.

Radnice.

Piaristický klášter z let 1888-9. Stojí na místě staré piaristické školy z roku 1735.

Kastel sv. Žofie je nejstarší dochovaná stavba ve města. Patřila pánům Likavského hradu.

Jádro stavby je gotické z let 1397-9. V renesanci prodělal přestavbu kolem roku 1577 a byl rozšířen v roce 1629. V 19. století sloužil mnohým účelům: úřad, věznice, kasárna, sklady a byty.

Spišská Nová Ves

Jedním z divů města je **Spišský trh**. Patrně je připomínkou 14. století, kdy město získalo právo konat ve městě trhy. Asi i proto se trh ve městě opět koná, a to již přes 50 let, vždy v červenci. Během čtyř dnů je na Spišském historickém náměstí neuvěřitelně živo, přijedou statisíce návštěvníků z celého Slovenska i ze zahraničí.

Radniční náměstí je dalším divem města. Je to nejdelší náměstí v Evropě, má tvar hodně dlouhé a úzké čočky. Údajně patří mezi nejkrásnější náměstí na Slovensku. Od r. 1992 je vyhlášeno městskou památkovou zónou. Lemuje ho větší množství historicky cenných domů.

Levočská brána, která je součástí Provinčního domu. Od středověku až do r. 1777 to byla městská Radnice. Tohoto roku ji zakoupila Provincie šestnácti spišských měst a zřídila zde své

administrativní sídlo. Nejzajímavější částí budovy je přední fasáda s rokokovou štukovou výzdobou. Nad Levočskou bránou je erb Provincie. Touto bránou vjížděli do města povozy, proto je vedle ještě užší průchod pro pěší. Nyní je v budově sídlo Muzea Spiše.

Římskokatolický kostel Nanebevzetí Panny Marie. Tento farní kostel je nejcennější umělecko-historická památka ve městě. Patří mezi tzv. halové spišské chrámy. Stavba je z 2. poloviny 14. století a z větší části je tato původní stavba zachována do dnešní doby. Nejstarší je kaple sv. Michala archanděla (je to vlastně dnešní sakristie), ke které byla r. 1395 na severní straně přistavěna kaple sv. Barbory. Jednou z nejkrásnějších částí kostela je gotický portál na jižní straně. Svatyně byla přestavěna r. 1771 v barokním slohu, má hvězdovou klenbu, nádherně malovanou. Barokní je i chór z r. 1789, který má bohatou klasicistní štukovou výzdobu. Současný hlavní oltář je z let 1886 - 1887.

Kostel měl původně i svoji gotickou věž, která byla přestavována. Současná novogotická věž měří 87 metrů a byla postavena v letech 1893–1894. Je to nejvyšší kostelní věž na Slovensku, proto byla r. 2008 zapsána do Knihy Slovenských rekordů. Věž má i nejvíce hodinových ciferníků, všechny však pohání jen jeden hodinový stroj. Je jich sedm. Čtyři jsou v horní části, o něco niž jsou tři – ty jsou z původní gotické věže. Věž je přístupná veřejnosti, ale pouze v době, kdy je otevřeno informační středisko. Je z ní nádherný výhled na město a široké okolí. Při výstupu uvidíte i pět kostelních zvonů. Nejstarší je z roku 1486.

Secesní budova Reduty z let 1899–1902. Ještě r. 1844 zde však stával hostinec. Dnes je zde Spišské divadlo s profesionální scénou, kde však hraje i ochotnický soubor Hviezdoslav. Dále je zde koncertní sál, kavárna, městské kulturní centrum a sídlo televize Reduta. Dříve zde býval i hotel.

Na druhou stranu od kostela je budova **radnice**. Byla postavena v roce 1777-9 v klasicistním slohu. Nejvýznamnějším prostorem je reprezentační síň, která je uprostřed budovy a zabírá prostor dvou pater. Na Radnici sídlí primátor města a část městského úřadu.

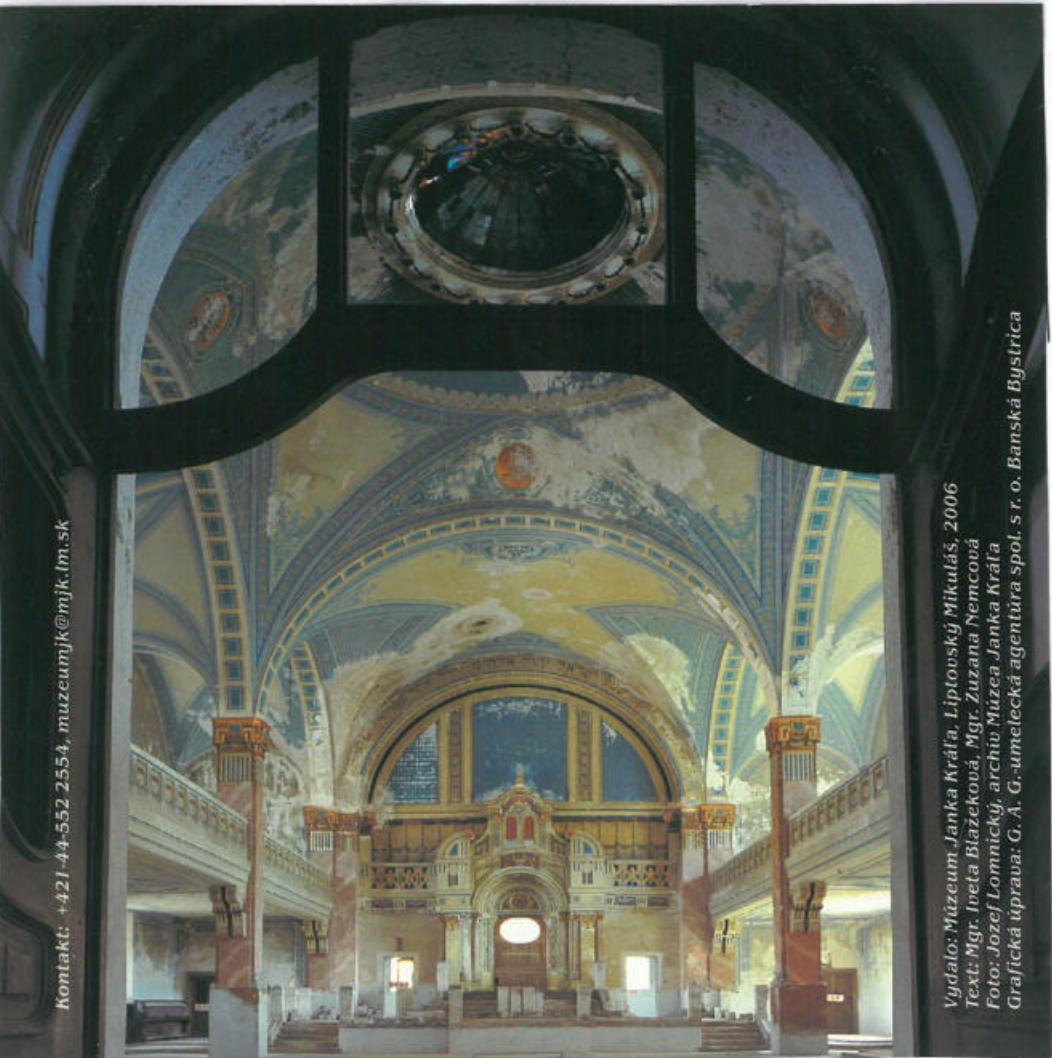
Posledním divem města je **mozaika v řeckokatolickém kostele Proměnění Páně**. Tento kostel stojí z druhé strany Radnice. Je to nejmladší sakrální stavba ve městě, která se využívá až od r. 1997. Stavba působí moderně, přesto obsahuje některé byzantské prvky. V kostele je třípatrový ikonostas. Zmiňovaná mozaika z přírodních materiálů je novodobá, nachází se v oltární části a na chóru a byla posvěcena r. 2009. Díla stejného autora lze obdivovat v Lurdech, Fatimě i ve Vatikánu.

Na náměstí je **tzv. Místo přání**, jinak památník Mistra Konráda, který ve městě roku 1357 založil gotickou „zvono-slévárnu“, nejvýznamnější na Spiši. Zvony se zde lily až do r. 1527. Zde se vyrobil dokonce zvon i do Spišské Kapituly. Součástí památníku je kostelní zvon z této dílny, který byl zhotoven na přelomu 14. a 15. století, je vysoký 85 cm, průměr v nejširším místě má 86 cm.

Římskokatolický kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie. Je to druhý nejstarší kostel ve městě. Pravděpodobně ve 14. století zde byla jen kaplička, kterou v letech 1727–1731 přestavěli na kostel. Má barokní vybavení.

Dnes niekdajšiu slávu mikulášskych židov pripomína len majestátна synagóga v blízkosti historického centra mesta. Svojmu účelu neslúži už viac ako polstoročie. Napriek tomu bola až do roku 1979 majetkom židovskej náboženskej obce, potom ju odkúpil Mestský národný výbor. Niekoľko rokov slúžila ako skladisko, čo viedlo k značnému poškodeniu jej interiéru. Po roku 1990 investovalo mesto Liptovský Mikuláš na záchranu tejto jedinečnej kultúrno-historickej pamiatky viac ako päť miliónov korún. V súčasnosti opäť patrí Ústrediu židovských náboženských obcí na Slovensku a je v správe mestského Múzea Janka Kráľa. Je sprístupnená verejnosti a využíva sa i ako priestor pre rôzne kultúrne podujatia.

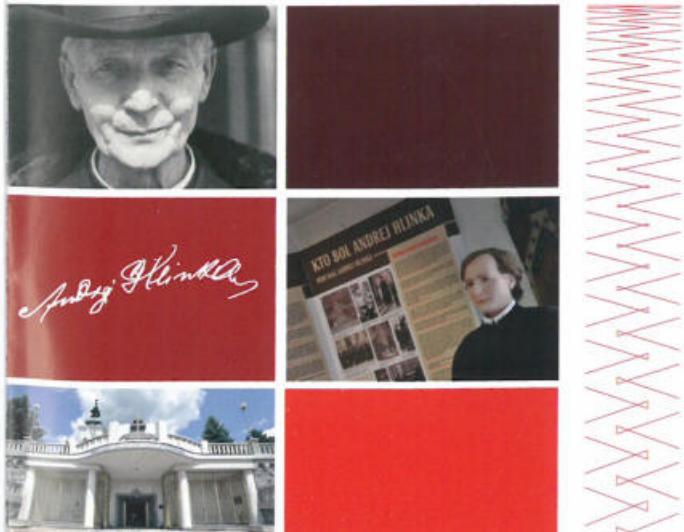
Kontakt: +421-44-552 2554, muzeumjk@mjk.lm.sk

Vydalo: Múzeum Janka Kráľa, Liptovský Mikuláš, 2006
Text: Mgr. Iveta Blažeková, Mgr. Zuzana Nemcová
Foto: Jozef Lomnický, archív Múzea Janka Kráľa
Grafická uprava: G. A. G-umelecká agentura spol. s r. o. Banská Bystrica

Andrej Hlinka - Mauzóleum Andreja Hlinku
Andrej Hlinka - Mausoleum of Andrej Hlinka

Ružomberok

Z histórie a súčasnosti Mauzólea Andreja Hlinku

Centrum Dolného Liptova, mesto Ružomberok, dalo v uplynulom storočí Slovensku množstvo významných osobností, ktoré svojou dlhodobou aktívou činnosťou výrazne prispeli k formovaniu a rozkvetu slovenskej politiky a umenia. Jedným z nich je aj rímskokatolícky kňaz Msgr. Andrej Hlinka. S jeho menom sa spája aj existencia významnej pamiatky v mestskom parku, ktorú predstavuje jeho mauzóleum – národná kultúrna pamiatka Slovenskej republiky. Pôvodná myšlienka výstavby v r. 1938 bola pamätník padlým vojakom 1. svetovej vojny. Po smrti Andreja Hlinku /16.8.1938/ vtedajšie obecné zastupiteľstvo pod vedením Antona Mederlyho, starostu Ružomberka pripravilo návrh na vybudovanie Mauzólea Andreja Hlinku. Projektovú dokumentáciu vypracoval architekt Jozef Švidroň.

Architekt sa rozhodol stavbu orientovať ako nižie situovanú súčasť hlavného námestia (tzv. Rínskeho námestia) s kostolom sv. Ondreja a priľahlou farou, na ktoré Andrej Hlinka pôsobil. Interiér Mauzólea bol pôvodne rozdelený na dve časti, ktoré sa však vzájomne opticky prelínali a vytvárali dojem spojitosti. Prvá časť tvorila vstupná kaplnka s oltárom Panny Márie a erbom mesta. Naľahko za nízkou dvojkridlovou bránkou, bol umiestnený sarkofág z čierneho ónyxu, v ktorom je安置ed slovenský znak s nápisom. Vnútorné steny, ako aj dlažba, boli zhodené z mramoru.

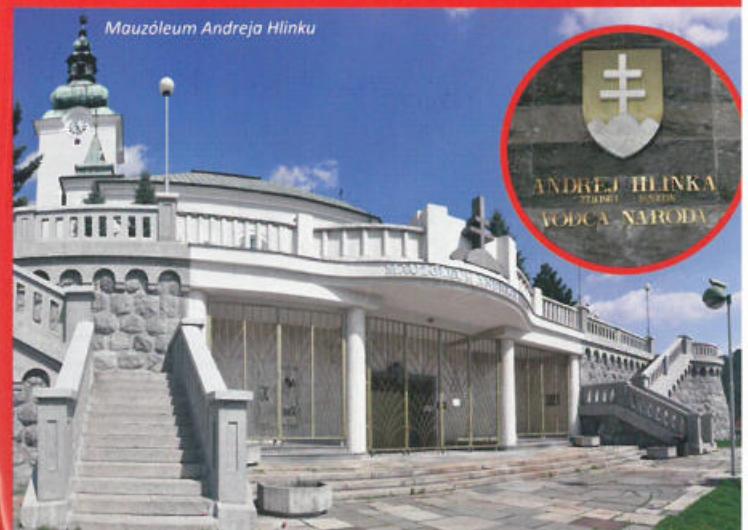
Priestor vonkajšej čelnej steny mauzólea vypíiali pamätné tabule – prvá vytiesaným zákonom o zásluhách Andreja Hlinku z apríla 1939 a druhá menoslovom padlých Ružomberčanov v prvej svetovej vojne. Takto pravená hrobka bola na jeseň 1939 odovzdaná na uloženie tela. Dňa 3. októbra sa konalo slávnostné prenesenie Hlinkových telesných pozostatkov z mestského cintorína do mauzólea.

Na jar 1945 bolo telo Andreja Hlinku prevezené na bezpečné miesto. O jeho osudoch v povojnovom období za éru socializmu sa nezachovali dostatočne hodnotené informácie. Hoci v tomto období kolovali rôzne chýry a legendy, pátranie po telesných pozostatkoch doposiaľ neprineslo žiadne pozitívne výsledky.

Po roku 1948 bol interiér uzavorený, vstup do mauzólea zamurovaný a jeho priečelie sa premenilo na pamätník padlých vojakov I. a II. svetovej vojny.

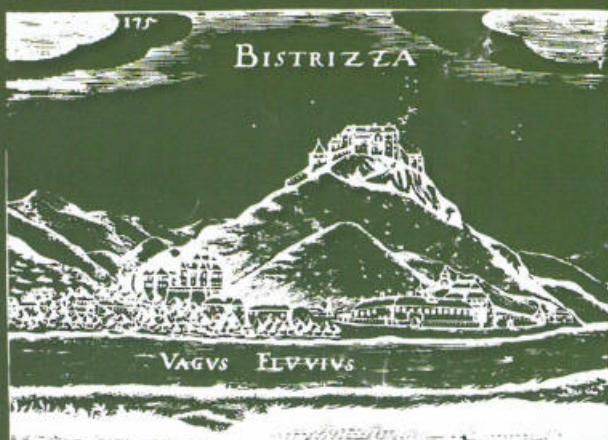
Až v rokoch 1990 - 1991 prikročilo mesto k jeho rekonštrukcii. Interiér a exteriér mauzólea bol čiastočne renovovaný tak, aby sa celý vzhľad zachoval v približne pôvodnej podobe. Interiér je sčasti pôvodný /katafalk, podlahy, zábradlie/, ale podľa návrhu akad. mal. Jána Kudličku, akad. mal. Pavla Rusana a Ing. arch. Mariána Goča bol doplnený /sochu Panny Márie nahradil rezový kríž, obnovený bol podklad a pod./. Súčasťou interiéru sa stala socha Andreja Hlinku, ktorej autorom je akad. sochár Fraňo Štefunko.

V roku 2003 pribudla do vnútorného vstupného priestoru originálna presklená rakva s ostatkami sv. Andreja Hlinku s badateľnou stopou po priestrele, ktorý pochádza pravdepodobne z čias jeho prechodného pobytu v krypte Dómu sv. Martina v Bratislave. Posledné úpravy fasády hrobky sa realizovali v roku 2007 pri spomienkovou akciu na storočnicu černovskej tragédie. Na priečelie stavby bol inštalovaný nový informačný panel pre turistov vo viacerých jazykoch a mutáciách. Mauzóleum patrí v súčasnosti medzi najvýraznejšie kultúrno-architektonické dominanty Ružomberka.

História hradu

Prvá písomná zmienka o hrade je z roku 1316, kde sa spomína ako castrum Bestruche, v držbe Matúša Čáka Trenčianskeho. Po moháčskej bitke (r.1526) bol hrad centrom lúpežných výbojov Jána a Rafaela Podmanických. Po ich smrti sa dostal do vlastníctva významného magnátskeho rodu Balašovcov, ktorým však čoskoro prestal vyhovovať a r. 1631 si na úpäti hradného kopca postavili kaštieľ Burg. Balašovci sa zapletli do Vešeléniho povstania, vďaka čomu hrad cisárska armáda dobývala a poškodila. Neskôr bol poškodený aj počas Tököliho povstania. Hrad bol sice obnovený, no po výstavbe druhého kaštela na úpäti kopca stratil na význame.

zdrženie hradu
BYSTRICA